# MAAHMAAHYADII

### Dulucda Kitaabka

1 Kuwanu waa maahmaahyadii
Sulaymaan ina Daa'uud oo ahaa
boqorkii reer Binu Israa'iil,
2 Wuxuu u qoray si loo ogaado
xigmadda iyo edbinta,
Oo loo garto erayada
waxgarashada,
3 In la helo edbinta ku saabsan
xigmadda,
Iyo xaqnimada iyo garta iyo
caaddilnimada;
4 Si miyir loo siiyo garaadlaawaha,
Oo aqoon iyo digtoonaanna loo
yeelo ninka dhallinyarada ah.
5 Ninkii caqli lahu wuu maqli
doonaa, oo wuxuu korodhsan
doonaa waxbarasho,
Oo ninkii garaad lahuna
wuxuu qabsan doonaa talada
wanaagsan,
6 Si lagu garto maahmaahda, iyo
micnaynta,
Iyo hadallada kuwa caqliga leh
iyo xujooyinkooda.
7 Waxaa aqoonta ugu horreeya
Rabbiga ka cabsashadiisa;
Laakiinse nacasyadu waxay
quudhsadaan xigmadda iyo
edbinta.

### Guubaabinta Xigmadda

*Ka-digidda Soo Jiidashada Xun*

8 Wiilkaygiiyow, edbinta aabbahaa
maqal,
Oo amarka hooyadaana ha ka
tegin,
9 Waayo, waxay madaxaaga
u noqon doonaan wax
sharraxsan,
Oo waxay kuu noqon doonaan
silsilado qoorta kuu sudhan.
10 Wiilkaygiiyow, haddii
dembilayaal ku sasabtaan,
Ha oggolaan.
11 Hadday kugu yidhaahdaan, Na
soo raac,
Aan gaadno inaynu dhiig
daadinno,
Oo aynu sababla'aan kuwa aan
eedda lahayn si qarsoon ugu
dhuumanno;
12 Oo iyagoo nool aynu u liqno sida
qabriga oo kale,
Dhammaantoodna aan juq
siinno sida kuwa yamayska ku
dhaca;
13 Waxaynu heli doonnaa maal
qaali ah oo cayn kasta ah,
Oo guryaheennana waxaynu ka
buuxsan doonnaa booli;
14 Nasiibkaaga iskula kaaya soo dar,
Oo kulligeenna aynu kiishad
qudha wada lahaanno;
15 Wiilkaygiiyow, iyaga jidka ha la
marin;
Oo cagtaadana wadiiqadooda
dib uga jooji;
16 Waayo, cagahoodu waxay u
ordaan shar,
Oo waxay u degdegaan inay
dhiig daadiyaan.
17 Waayo, waa waxtarla'aan
dabinka loo dhigaa
Iyadoo ay shimbirtu u jeeddo;
18 Iyagu waxay u gaadaan si
dhiiggooda loo daadiyo,
Oo waxay si qarsoon ugu
dhuuntaan si naftooda looga
qaado.



19 Sidaas oo kalay yihiin jidadka
mid kasta oo faa'iido u
hunguri weyn,
Oo nafta ka qaada kuwa leh.

*Dhiirrigelinta Xigmad-Qaadashada*

20 Xigmaddu aad bay uga qaylisaa
jidka;
Oo codkeedana waxay kor uga
qaaddaa bannaanka;
21 Waxay ka qaylisaa meesha suuqa
ugu weyn;
Oo iridda magaalada laga soo
galo
Ayay erayadeeda kaga hadashaa,
iyadoo leh,
22 Kuwiinna garaadlaawayaasha
ahow, ilaa goormaad
garaadla'aanta sii
jeclaanaysaan?
Oo kuwa wax quudhsadaana,
ilaa goormay
quudhsashadooda ku sii
farxayaan?
Nacasyaduna, ilaa goormay
aqoonta sii necbaanayaan?
23 Canaantayda u soo noqda;
Bal eega, anigu waxaan idinku
shubi doonaa ruuxayga,
Oo waxaan idin ogeysiin doonaa
erayadayda.
24 Anigu waan idiin yeedhay,
laakiinse waad i diiddeen;
Oo anigu gacantaydaan soo
fidiyey, oo ninnana dan kama
yeelan;
25 Laakiinse idinku taladaydii oo
dhan waad fududaysateen,
Oo canaantaydiina ma aydin
doonaynin;
26 Sidaas daraaddeed aniguna
waan idinku qosli doonaa
markay belaayo idinku
dhacdo;
Waanan idinku majaajiloon
doonaa markay cabsiyu idinku
soo degto;
27 Markay cabsidiinnu u timaado
sida duufaan oo kale,
Oo belaayadiinnuna u timaado
sida dabayl cirwareen ah;
Oo dhibaato iyo cidhiidhi idinku
yimaadaan.
28 Markaasay ii yeedhan doonaan,
laakiinse anigu uma aan
jawaabi doono;
Oo horay ii doondooni doonaan,
laakiinse ima ay heli doonaan;
29 Waayo, waxay nebcaadeen
aqoonta,
Oo Rabbiga ka cabsashadiisana
ma ay dooran;
30 Iyagu taladaydii innaba ma ay
doonaynin;
Oo canaantaydii oo dhanna way
quudhsadeen;
31 Haddaba iyagu waxay cuni
doonaan midhihii jidkooda,
Oo waxay ka dhergi doonaan
taladoodii.
32 Waayo, garaadlaawayaasha
dibunoqoshadooda ayaa iyaga
dili doonta,
Oo nacasyadana waxaa baabbi'in
doonta barwaaqadooda.
33 Laakiinse ku alla kii aniga
i maqlaa, ammaan buu u
fadhiyi doonaa,
Wuuna xasilloonaan doonaa,
isagoo aan shar ka
cabsanaynin.

*Faa'iidada Xigmadda*

2 Wiilkaygiiyow, haddaad
erayadayda aqbashid,
Oo aad amarradayda qalbigaaga
ku haysatid,
2 Si aad dhegta xigmadda ugu
dhigtid,
Oo aad qalbigaagana
waxgarashada ugu qabatid;
3 Haddaad wax-kala-garashada ka
daba qaylisid,
Oo aad codkaaga waxgarashada
kor ugu qaaddid;
4 Haddaad iyada u raadisid sida
lacagta oo kale,
Oo aad u doondoontid sida maal
qarsoon,
5 Markaas waxaad garan doontaa
Rabbiga ka cabsashadiisa,
Oo waxaad heli doontaa aqoonta
Ilaah.

6 Waayo, Rabbigu isagaa bixiya
xigmadda,
Oo afkiisa waxaa ka soo baxa
aqoonta iyo waxgarashada.
7 Isagu kuwa xaqa ah xigmad buu
u kaydiyaa,
Oo kuwa daacadnimada u
socdana waa u gaashaan.
8 Isagu wuxuu dhawraa
waddooyinka garta,
Oo wuxuu xannaaneeyaa jidka
quduusiintiisa.
9 Markaasaad garan doontaa
xaqnimada, iyo garta,
Iyo caaddilnimada, iyo jid kasta
oo wanaagsan.
10 Waayo, waxaa qalbigaaga soo
geli doonta xigmadda,
Oo aqoontuna waxay ka farxin
doontaa naftaada;
11 Digtoonaanta baa ku xanaanayn
doonta,
Oo waxaa ku dhawri doonta
waxgarashada,
12 Si lagaaga samatabbixiyo jidka
kan sharka ah,
Iyo dadka waxyaalaha qalloocan
ku hadla,
13 Oo qummanaanta
waddooyinkeeda ka taga,
Si ay jidadka gudcurka ugu
socdaan,
14 Oo ay ku reyreeyaan inay
xumaan falaan,
Oo ay qalloocnaanta kan sharkaa
ku farxaan;
15 Oo jidadkoodu maroorsan yihiin,
Oo waddooyinkooduna
qalloocan yihiin,
16 In lagaa samatabbixiyo naagta
qalaad,
Xataa naagta qalaad oo
hadalladeeda kugu sasabata,
17 Taasoo ka tagta horseedkii
yaraanteeda,
Oo illowda axdigii Ilaaheeda;
18 Waayo, gurigeedu wuxuu ku
foororaa dhimasho,
Oo waddooyinkeeduna waxay ku
dhaadhacaan kuwii dhintay.
19 Kuwa iyada u gala midkoodna
sooma noqdo,
Oo waddooyinka nolashana ma
ay helaan.
20 Waa inaad ku socotid jidka
dadka wanaagsan,
Oo aad dhawrtid waddooyinka
kuwa xaqa ah.
21 Waayo, kuwa qummanu dhulkay
fadhiyi doonaan,
Oo kuwa kaamilka ahuna way
sii joogi doonaan.
22 Laakiinse kuwa sharkaa waa
laga gooyn doonaa dhulka,
Oo khaayinnadana waa laga
rujin doonaa.

*Faa'iidada Kale Ee Xigmadda*

3 Wiilkaygiiyow, waxbariddayda
ha illoobin,
Laakiin qalbigaagu amarradayda
ha hayo,
2 Waayo, iyagu waxay kuu
kordhin doonaan
Maalmo badan iyo cimri dheer
iyo nabad.
3 Naxariista iyo runtu yaanay kaa
tegin,
Iyaga qoorta ku xidh,
Oo looxa qalbigaaga ku qor,
4 Sidaasaad Ilaah iyo dadka
hortooda
Nicmo iyo sharaf uga heli
doontaa.
5 Qalbigaaga dhammaantii
Rabbiga ku aamin,
Oo waxgarashadaadana ha isku
hallayn.
6 Jidadkaaga oo dhan isaga ku
qiro,
Oo isna waddooyinkaaguu
toosin doonaa.
7 Ha isla weynaan;
Rabbiga ka cabso; oo sharka ka
fogow.
8 Taasu waxay xundhurtaada u
noqon doontaa caafimaad,
Oo lafahaagana waxay u noqon
doontaa dhuux.
9 Rabbiga ku murwee maalkaaga
Iyo midhaha ugu horreeya waxa
kuu kordha oo dhan;



10 Sidaasay maqsinnadaadu
barwaaqo uga buuxsami
doonaan,
Macsarooyinkaaguna waxay la
buuxdhaafi doonaan khamri
cusub.
11 Wiilkaygiiyow, Rabbiga
edbintiisa ha quudhsan,
Oo canaantiisana ha ka daalin,
12 Waayo, Rabbigu ninkuu jecel
yahay wuu canaantaa
Sida aabbe u canaanto wiilkii uu
ku faraxsan yahay.
13 Waxaa barakaysan ninkii
xigmadda hela,
Iyo ninkii waxgarashada
mulkiya.
14 Waayo, baayacmushtarigeedu
waa ka sii wanaagsan yahay
baayacmushtariga lacagta,
Oo faa'iidadeeduna waa ka sii
wanaagsan tahay dahabka
saafiga ah.
15 Way ka sii qaalisan tahay luulka,
Oo waxaad jeclaan kartid oo
dhanna iyada lalama simo.
16 Gacanteeda midig waxaa ku jira
cimri dheeri;
Gacanteeda bidixna waxaa ku
jira hodonnimo iyo sharaf.
17 Jidadkeedu waa jidad farxadeed,
Oo waddooyinkeeda oo
dhammuna waa nabad.
18 Kuwii iyada qabsada waxay u
tahay geed nololeed;
Oo waxaa barakaysan ku alla kii
iyada xajista.
19 Rabbigu wuxuu dhulka ku
aasaasay xigmadda,
Oo samooyinkana wuxuu ku
dhisay waxgarashada.
20 Aqoontiisa ayaa moolalku ku
dillaaceen,
Oo cirkuna wuxuu soo daadiyaa
sayax.
21 Wiilkaygiiyow, waxyaalahanu
yaanay indhahaaga ka tegin.
Xigmadda iyo digtoonaanta
xajiso.
22 Sidaasay naftaada nolol ugu
noqon doonaan,
Qoortaadana nimco.
23 Markaasaad jidkaaga ammaan
ku mari doontaa,
Oo cagtaaduna ma turunturoon
doonto.
24 Markaad jiifsatidna ma cabsan
doontid;
Haah, waad jiifsan doontaa,
oo hurdadaaduna way kuu
macaanaan doontaa.
25 Ha ka baqin cabsi kedis ah,
Iyo baabbi'inta kuwa sharka leh
toona markii ay timaado.
26 Waayo, Rabbigu wuxuu kuu
ahaan doonaa Kan aad ku
kalsoonaan karto.
Oo cagtaadana wuu dhawri
doonaa si aan loo qabsan.
27 Wanaag ha u diidin kuwa uu ku
habboon yahay in loo sameeyo,
Markaad awood u leedahay
inaad u samayso.
28 Deriskaaga ha ku odhan, Tag oo
soo noqo,
Berri baan ku siin doonaaye,
Haddii aad markaas haysid.
29 Deriskaaga innaba xumaan ha u
fikirin,
Maxaa yeelay, isagu nabadgelyo
buu kuu ag fadhiyaa.
30 Ninna sababla'aan ha kula
diririn,
Haddaanu xumaan kugu samayn.
31 Ha ka hinaasin nin dadka
dulmiya,
Oo jidadkiisana midnaba ha
dooran.
32 Maxaa yeelay, kuwa qalloocanu
waa u karaahiyo Rabbiga,
Laakiinse wuxuu sir la leeyahay
kuwa qumman.
33 Rabbigu wuxuu inkaaraa guriga
kii shar leh,
Laakiinse rugta kuwa xaqa ah
wuu barakeeyaa.
34 Hubaal kuwa wax quudhsada
ayuu isagu quudhsadaa,
Kuwa is-hoosaysiiyase nicmuu
siiyaa.
35 Kuwa xigmadda leh waxay
dhaxli doonaan sharaf,
Laakiinse nacasyadu waxay u
dallici doonaan ceeb.

*Xigmaddu Waa Sarraysaa*

4 Wiilashoy, aabbe edbintiisa
maqla,
Oo u jeesta inaad wax garataan.
2 Waayo, anigu waxaan idin siiyaa
tacliin wanaagsan,
Haddaba cilmigayga ha ka
tegina.
3 Waayo, aniguba waxaan
aabbahay u ahaa wiil,
Oo mid yar oo bacbac ah
oo madi ah ayaan u ahaa
hooyaday.
4 Isagu wax buu i baray, oo wuxuu
igu yidhi,
Qalbigaagu erayadayda ha
xajisto;
Amarradaydana dhawr, oo waad
noolaan doontaa.
5 Xigmadda doono,
waxgarashadana doono;
Hana illoobin, oo erayada
afkaygana dib ha uga noqon.
6 Xigmadda ha ka tegin, oo way
ku nabad gelin doontaa.
Jeclow, oo way ku dhawri
doontaa.
7 Xigmaddu wax walbay ugu
horraysaa, sidaas daraaddeed
xigmadda doono;
Wax kastoo aad hesho weliba
waxgarasho doono.
8 Iyada sarraysii, oo iyana way ku
dallicin doontaa;
Oo sharaf bay kuu yeeli doontaa
markaad iyada isku duubtid.
9 Iyadu waxay madaxaaga siin
doontaa wax sharraxsan,
Oo waxayna kuu yeeli doontaa
taaj quruxsan.
10 Wiilkaygiiyow, maqal oo
hadalladayda aqbal.
Oo sannadaha cimrigaaguna way
badnaan doonaan.
11 Anigu waxaan ku baray jidkii
xigmadda;
Oo waxaan kugu hoggaamiyey
waddooyinkii qummanaanta.
12 Markii aad socotid
tallaabooyinkaagu cidhiidhi
ma noqon doonaan,
Oo haddaad oroddidna ma
turunturoon doontid.
13 Edbinta xajiso, oo ha iska sii
deyn;
Hayso, waayo, iyadu waa
noloshaada,
14 Waddada kuwa sharka leh ha
gelin,
Oo jidka xumaanfalayaashana
ha qaadin.
15 Ka leexo, hana marin,
Ka noqo oo hareer ka mar.
16 Waayo, iyagu ma seexdaan
haddaanay xumaan falin,
Oo hurdadoodana waa laga
qaadaa iyagoo cid kufiya
mooyaane.
17 Waayo, iyagu waxay cunaan
kibistii sharnimada,
Oo waxay cabbaan khamrigii
dulmiga.
18 Laakiinse waddada kuwa
xaqa ahu waa sida iftiinka
waaberiga oo kale,
Kaas oo hadba soo kordha ilaa
uu noqdo maalin cad.
19 Jidka kuwa sharka lahuna waa
sida gudcurka oo kale.
Oo iyagu garan maayaan waxay
ku turunturoodaan.
20 Wiilkaygiiyow, erayadayda
dhegayso,
Oo hadalladaydana dhegta u
dhig.
21 Indhahaaga hortooda yaanay ka
fogaan,
Oo qalbigaaga dhexdiisa ku
hayso,
22 Waayo, iyagu waa u nolol kuwa
hela,
Oo jidhkooda oo dhanna waa u
caafimaad.
23 Digtoonaan qalbigaaga u dhawr,
Waayo, isagay noloshu ka soo
baxdaaye.
24 Af qalloocan iska saar,
Oo bushimo maroorsanna iska
fogee.
25 Indhahaagu qummaati wax ha u
fiiriyeen,



Oo indhahaaga dabоolkooduna
si toosan hortaada ha u
eegeen.
26 Waddada cagahaaga aad ugu
fiirso,
Oo jidadkaaga oo dhammuna ha
toosnaadeen.
27 Xagga midigta iyo xagga bidixda
toona ha u leexan,
Oo cagtaadana xumaanta ka
fogee.

*Digniin Ka Gees Ah Gogoldhaafka*

5 Wiilkaygiiyow, xigmaddayda
dhegayso,
Oo waxgarashadaydana dhegta
u dhig;
2 Si aad digtoonaan u dhawrtid,
Oo ay bushimahaaguna aqoon u
xejiyaan.
3 Waayo, naagta qalaad
bushimaheedu waxay
daadiyaan malab,
Oo afkeeduna saliid buu ka sii
macaan yahay,
4 Laakiinse aakhirkeedu wuxuu
u qadhaadh yahay sida geed
dacareed oo kale,
Wuuna af badan yahay sida seef
laba af leh.
5 Cagaheedu dhimashay ku
dhaadhacaan,
Oo tallaabooyinkeeduna waxay
u jeedaan xagga She'ool,
6 Waddada nolosha iyadu aad
uguma fiirsato.
Jidadkeedu waa leexleexdaan,
oo garan kari maysid,
7 Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla,
Oo erayada afkayga ha ka tegina.
8 Jidkaaga ka fogee iyada,
Oo albaabka gurigeeda ha u
dhowaan,
9 Si aanad sharaftaada kuwa kale
u siin,
Oo aanad sannadahaaga kuwa
caloosha adag u siin,
10 Si aan shisheeyayaal maalkaaga
uga dhergin;
Oo aanay wixii aad u
hawshootay guri ajnabi u
gelin,
11 Si aanad ugu dambaysta u
barooran,
Markay hilibkaaga iyo
jidhkaaguba baabba'aan,
12 Oo aad tidhaahdaan, Sidee baan
edbin u nebcaaday,
Oo qalbigayguna canaantii u
quudhsaday!
13 Codkii macallimiintaydii ma aan
addeecin,
Oo dhegtana uma aan dhigin
kuwii wax i baray!
14 Anigu waxaan u dhowaa inaan
shar kasta falo
Anigoo ku dhex jira shirka iyo
ururka.
15 Berkeddaada biyo ka cab,
Oo ceelkaagana biyo qulqulaya
ka cab.
16 Ma hagaag baa in ilahaagu
dibadda u daataan.
Oo ay durdurraduna dariiqyada
maraan?
17 Iyagu ha ahaadeen kuwaaga oo
keliya,
Oo yaanay u ahaan
shisheeyayaal adiga kula jira.
18 Ishaadu ha barakaysnaato,
Oo naagtaadii aad yaraanta ku
guursatay ku faraxsanow.
19 Iyadu ha kuu ahaato sida
deerada jacaylka badan iyo
sida cawsha quruxsan,
Goor walbana naasaheedu ha ku
deeqeen
Oo had iyo goorna jacaylkeeda
ku faraxsanow.
20 Haddaba wiilkaygiiyow, bal
maxaad naag qalaad ugu
faraxsanaanaysaa,
Maxaadse naag shisheeye ah
naasaheeda u qabsanaysaa?
21 Waayo, jidadka dadku waxay hor
yaalliin indhaha Rabbiga
Oo isagaa fiiriya waddooyinkiisa
oo dhan.
22 Kan sharka leh waxaa qabsan
doonta xumaantiisa,

Oo waxaa isaga lagu soo xidhi
doonaa xadhkaha dembigiisa.
23 Wuxuu u dhiman doonaa
edbinla'aanta,
Oo isagu wuxuu ku dhex amban
doonaa badnaanta
nacasnimadiisa.

*Digniin Ku Saabsan Nacasnimada*

6 Wiilkaygiiyow, haddaad
deriskaaga dammiin u noqotid,
Ama haddaad shisheeye gacanta
dhaar ugu dhiibtid,
2 Markaas waxaa lagugu dabay
erayada afkaaga,
Oo waxaa lagugu qabtay erayada
afkaaga.
3 Haddaba, wiilkaygiiyow,
bal waxan samee oo isa
samatabbixi,
Waayo, gacantii deriskaagii waad
gashay;
U tag, oo is-hoosaysii, oo
deriskaaga bari.
4 Indhahaaga hurdo ha isugu
keenin,
Oo indhahaaga daboolkoodana
lulo ha isugu qaban.
5 Isu samatabbixi sida cawl
gacanta ugaadhsadaha uga
baxsato,
Iyo sida shimbir gacanta
shimbirdabaha uga baxsato.
6 Kaaga caajiska ahow, bal
qudhaanjada u tag,
Oo bal jidadkeeda u fiirso oo
caqli yeelo,
7 Iyadoo aan lahayn madaxweyne,
Sirkaal iyo taliye toona,
8 Ayay guga cuntadeeda soo
diyaarsataa,
Oo quudkeedana waxay soo
urursataa wakhtiga beeraha la
goosto.
9 Haddaba kaaga caajiska ahow,
ilaa goormaad hurdaysaa?
Goormaadse hurdadaada ka
toosaysaa?
10 Weliba, in yar baad seexataa, in
yar baad lulootaa,
Oo in yar baad gacmaha hurdo
aawadeed u laabataa,
11 Hadda caydhinimadaadu waxay
u iman doontaa sida mid dad
dhaca,
Oo baahidaaduna waxay u iman
doontaa sida nin hub wata.
12 Qofkii waxmatare ah, iyo ninkii
sharrow ahuba,
Wuxuu ku socdaa af qalloocan;
13 Indhihiisuu ku baaqaa, oo
cagihiisuu ku hadlaa,
Oo faruhuu wax ku baraa;
14 Qalbigiisa qalloocnaan baa ku
jirta, had iyo goorna wuxuu
ku fikiraa shar,
Oo wuxuu beeraa muran.
15 Haddaba sidaas daraaddeed
masiibadiisu degdeg bay u
iman doontaa,
Oo dhaqso buu u jabi doonaa,
dawona ma leh.
16 Waxaa jira lix waxyaalood oo uu
Rabbigu neceb yahay,
Haah, toddoba ayaa naftiisu aad
u karahdaa,
17 Waana indho kibir badan, carrab
been sheega,
Iyo gacmo dhiig aan eed lahayn
daadiya,
18 Qalbi male shar ah hindisa,
Iyo cago xumaan ku degdega,
19 Markhaati been ah oo been
sheega,
Iyo kii muran dad walaalo ah ku
dhex beera.

*Digniin Ku Saabsan Sinada*

20 Wiilkaygiiyow, qaynuunka
aabbahaa xaji,
Oo amarka hooyadaana ha ka
tegin.
21 Had iyo goorba qalbiga ku sido,
Oo qoortana ku xidho.
22 Markaad socotid wuu ku
hoggaamin doonaa,
Oo markaad seexatidna wuu ku
dhawri doonaa,
Markaad toostidna wuu kula
hadli doonaa.
23 Waayo, qaynuunku waa laambad,
amarkuna waa iftiin,
Oo canaanashada edbintuna waa
jidkii nolosha,



24 Inay kaa dhawraan naagta
sharka ah,
Iyo sasabashada carrabka naagta
qalaad.
25 Quruxdeeda qalbigaaga ha ka
damcin,
Oo yaanay indhaheeda
daboolkooda kugu sasaban.
26 Waayo, naag dhillo ah aawadeed
waxaa nin la gaadhsiiyaa go'
kibis ah,
Oo dhilladuna waxay
ugaadhsataa nafta qaaligaa.
27 Miyuu nin laabta dab ku qaadi
karaa,
Iyadoo aan dharkiisu guban?
28 Miyuu mid dhuxul kulul ku kor
socon karaa,
Iyadoo aan cagihiisu guban?
29 Haddaba sidaas oo kaluu noqdaa
kii naagta deriskiisa u tagaa,
Oo ku alla kii iyada taabtaaba
ma taqsiir la'aan doono.
30 Dadku tuug ma quudhsadaan
hadduu wax xado
Inuu naftiisa dhergiyo markuu
gaajoodo,
31 Laakiinse haddii isaga la qabto
waa inuu toddoba jibbaar u
magdhabaa,
Waa inuu ku bixiyaa waxa
gurigiisa yaal oo dhan.
32 Kii naag ka sinaystaa wuu caqli
daranyahay,
Oo kii sidaas yeelaa naftiisuu
halligaa.
33 Oo wuxuu heli doonaa
dhaawacyo iyo sharafdarro;
Oo ceebtiisana lama tirtiri
doono innaba.
34 Waayo, hinaaso waa nin
cadhadiis.
Maalinta aarsashadana isagu ma
tudhi doono.
35 Isagu innaba mag kaa qaadan
maayo, oo sinaba kuula
heshiin maayo,
In kastoo aad hadiyado badan
siisid.

*Digniin Ka Gees Ah*
*Naagta Gogoldhaafta*

7 Wiilkaygiiyow, erayadayda xaji,
Oo amarradaydana xaggaaga ku
kaydso.
2 Amarradayda xaji aad noolaatide,
Oo sharcigaygana sida ishaada
inankeeda u dhawr.
3 Farahaaga ku xidho,
Oo looxa qalbigaagana ku qoro.
4 Waxaad xigmadda ku
tidhaahdaa, Adigu waxaad
tahay walaashay,
Oo waxgarashadana waxaad
ugu yeedhaa, saaxiibadday
gacalisoy,
5 Si ay iyagu kaaga celiyaan
naagta qalaad,
Taasoo erayadeeda kugu
sasabata.
6 Waayo, anigoo jooga daaqadda
gurigayga
Ayaan shabagga daaqadda wax
ka fiiriyey,
7 Oo kuwa garaadka daran
ayaan fiiriyey, oo waxaan
barbaarrada ku dhex arkay
Nin dhallinyaraa oo aan innaba
waxgarasho lahayn,
8 Isagoo maraya dariiqa
xaafaddeeda u dhow,
Oo wuxuu raacay jidkii
gurigeeda,
9 Oo waxay ahayd gabbaldhac
oo makhribka ah, markii
habeenkii madoobaanayay oo
gudcur noqonayay.
10 Oo bal eeg, waxaa isagii ka hor
timid naag
Sidii dhillo u lebbisan, oo
qalbigeedu khiyaano miidhan
yahay.
11 Iyadu waa rabshad badan tabay,
waana caasiyad,
Oo gurigeeda cag sooma dhigto.
12 Mar dibadday joogtaa, marna
dariiqyaday maraysaa,
Oo rukun kasta wax bay ku
sugtaa.
13 Haddaba isagii way qabsatay, oo
dhunkatay;

Iyadoo aan wejigeedu xishood
lahayn ayay waxay isagii ku
tidhi,
14 Anigu waxaan hayaa allabaryo
nabdeed,
Oo maanta ayaan nidarradaydii
bixiyey.
15 Haddaba waxaan u soo baxay
inaan kula kulmo,
Oo aan aad iyo aad wejigaaga u
doondoono, waanan ku helay.
16 Sariirtaydii waxaan ku goglay
durraaxado daabac leh,
Iyo marooyin duntii Masar laga
sameeyey.
17 Waxaan sariirtaydii ku cadariyey
Malmal iyo cuud iyo qorfe.
18 Kaalay, oo aan caashaq ka
dheregno ilaa aroorta,
Oo aynu jacayl ku
faraxsanaanno.
19 Waayo, ninkaygii guriga ma
joogo,
Oo meel fog buu u sodcaalay,
20 Kiish lacag ahna wuu qaatay,
Oo wuxuu guriga ku soo noqon
doonaa markuu dayaxu
caddaado.
21 Hadalkeedii badnaa oo
macaanaa ayay isagii isku
yeelsiisay,
Oo waxay isagii ku qasabtay
faankii beenta ahaa oo
bushimeheeda.
22 Oo haddiiba iyadii buu daba
galay,
Sidii dibi loo wado in la gowraco,
Ama sidii nacas loo wado in
silsilado lagu jebiyo,
23 Jeer fallaadh beerka lagaga
wareemo,
Sida shimbiru dabinka degdeg
ku gasho,
Iyadoo aan ogayn in loo dhigay
si nafteeda loo qaado.
24 Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla,
Oo erayada afkayga dhegaysta.
25 Qalbigiinnu yaanu jidadkeeda u
leexan,
Oo waddooyinkeedana ha ku
dhex habaabina.
26 Waayo, iyadu waxay ridday
kuwa badan oo dhaawacan,
Sida xaqiiqada kuway laysay aad
bay u badan yihiin.
27 Gurigeedu waa jidkii She'ool,
Oo wuxuu hoos ugu dhaadhacaa
dhimashada qolladaheeda.

*Baaqii Xigmadda*

8 Haddaba xigmaddu sow ma
dhawaaqin?
Waxgarashaduna codkeedii sow
kor uma qaadin?
2 Waxay taagan tahay meelaha
sarreeya
Oo jidka agtiisa ah, meesha
waddooyinku ku kulmaan.
3 Oo waxay ka qaylisaa irdaha
agtooda,
Meesha magaalada laga soo galo,
Iyo meesha albaabbada laga soo
galoba.
4 Nimanyahow, idinkaan idiin
dhawaaqayaa,
Oo codkayguna wuxuu u
yeedhayaa binu-aadmiga.
5 Garaadlaawayaashow, miyir
lahaada,
Nacasyadoy, waxgarasho qalbiga
ku haysta.
6 I maqla, waayo, waxaan
ku hadlayaa waxyaalo
wanaagsan,
Oo waxaan bushimaha u kala
qaadayaa waxyaalo qumman.
7 Maxaa yeelay, afkaygu run buu
ku hadlayaa;
Oo bushimahayguna shar bay
karhaan.
8 Erayada afkayga oo dhammi
waa xaq,
Oo innaba wax qalloocan ama
maroorsan lagama helo.
9 Iyagu dhammaantood waa u cad
yihiin kii wax garanaya,
Oo waana u qumman yihiin
kuwa aqoonta hela.
10 Edbintayda qaata, lacagse ha
qaadanina,
Oo aqoontana ka hor doorta
dahabka saafiga ah.



11 Waayo, xigmaddu waa ka sii
wanaagsan tahay luulka,
Oo wax alla waxa la damci karo
oo dhanna iyada lalama simi
karo.
12 Anigoo xigmad ahu, waxaan la
fadhiyaa miyir,
Oo waxaan helaa aqoon iyo
digtoonaan.
13 Rabbiga ka cabsashadiisu waa in
sharka la naco.
Kibirka, iyo madaxweynaanta,
iyo jidka sharka,
Iyo afka qalloocan ayaan anigu
necbahay.
14 Talo iyo xigmad anigaa iska leh,
Oo waxaan ahay waxgarasho,
xoogna waan leeyahay.
15 Boqorradu gacantayday wax ku
xukumaan,
Oo amiirraduna amarkaygay
garta ku gooyaan.
16 Taliyayaasha iyo saraakiisha iyo
weliba xaakinnada dunida oo
dhammuna
Anigay wax iigu taliyaan.
17 Anigu kuwa i jecel waan
jeclahay,
Oo kuwa aad iyo aad ii
doonaana way i heli doonaan.
18 Anigaa iska leh taajirnimo iyo
sharaf.
Iyo weliba maal raagaya iyo
xaqnimoba.
19 Midhahaygu way ka sii
wanaagsan yihiin dahab,
haah, oo xataa dahab aad
u wanaagsan way ka sii
wanaagsan yihiin,
Oo waxa ii kordhaana way ka
sii wanaagsan yihiin lacag la
doortay.
20 Anigu waxaan ku socdaa jidka
xaqnimada,
Iyo waddooyinka garta
dhexdooda,
21 Si aan kuwa i jecel uga dhigo
inay maal dhaxlaan,
Oo aan khasnadahooda ugu
buuxiyo.
22 Rabbigu wuxuu i lahaan jiray
bilowgii jidkiisa
Iyo shuqulladiisii hore ka hor.
23 Aniga aakhirada hore waa lay
taagay, waxaan jiray bilowgii
ugu horreeyey,
Ama intaan dunidu jirin ka hor.
24 Anigu waxaan dhashay intaan
moolal jirin ka hor,
Iyo intaanay jirin ilo biyo ka
buuxaan.
25 Intaan la qotomin buuraha
Iyo kuraha ka hor ayaan anigu
dhashay,
26 Intaanuu isagu samayn dhulka
iyo berrimmada,
Amase ciiddii dunida ugu
horraysay.
27 Markuu samooyinka hagaajiyey
anigu waan joogay,
Markuu xariijinta ku wareejiyey
moolka dushiisa,
28 Markuu cirka sare taagay,
Markii ilaha moolku xoog
yeesheen,
29 Markuu badda xad u yeelay
Si aan biyuhu amarkiisa ugu
xadgudbin,
Markuu aasaaskii dhulka dhigay,
30 Markaas anigu isagaan dhinac
joogay, anigoo ah sidii
hawlhoggaamiye,
Oo anigu maalin kasta
faraxiisaan ahaa,
Oo mar kasta hortiisaan ku
rayrayn jiray;
31 Waxaan ku rayrayn jiray inta
dhulkiisa la degay,
Oo waxaan ku farxi jiray binu-
aadmiga.
32 Haddaba sidaas daraaddeed,
wiilashoy, bal i maqla;
Waayo, waxaa barakaysan kuwa
jidadkayga xajiya.
33 Edbinta dhegaysta, oo caqli
yeesha,
Oo ha diidina.
34 Waxaa barakaysan ninka i
maqla,
Oo maalin kasta irdahayga igu
dhawra,
Oo albaabbadayda igu suga.
35 Waayo, ku alla kii i helaa wuxuu
helaa nolol,

Oo Rabbiguna raalli buu ka
ahaan doonaa.
36 Laakiinse kii igu dembaabaa
naftiisuu wax yeelaa,
Kuwa aniga i neceb oo dhammu
waxay jecel yihiin dhimasho.

*Casuumaddii Xigmadda*
*Iyo Tii Nacasnimada*

9 Xigmaddu gurigeeday dhisatay,
Toddobadeedii tiirna way
xaradhay.
2 Neefafkeedii ayay qashay,
oo waxay isku dartay
khamrigeedii;
Miiskeediina way diyaarisay.
3 Oo gabdhaheedii midiidinnada
ahaa ayay dirtay, oo waxay ka
qaylinaysaa
Magaalada meelaha ugu
sarreeya, iyadoo leh,
4 Ku alla kii garaaddaranu, halkan
ha u soo leexdo.
Oo kii waxgarasho u baahanna
waxay ku leedahay,
5 Kaalaya oo kibistayda wax ka
cuna,
Oo khamriga aan isku darayna
wax ka cabba.
6 Garaadlaawayaashow,
nacasnimada iska daaya, oo
noolaada,
Oo jidka waxgarashadana mara.
7 Kii mid wax quudhsada toosiyaa,
cay buu isu soo jiidaa,
Oo kii kan sharka leh
canaantana, ceeb baa ku
dhacda.
8 Mid wax quudhsada ha
canaanan, waaba intaas oo uu
ku necbaadaaye,
Nin caqli leh canaano, oo isna
wuu ku jeclaan doonaa.
9 Nin caqli leh wax bar, oo isna
caqli wuu sii yeelan doonaa.
Nin xaq ah wax bar, oo isna
waxbarasho wuu sii korodhsan
doonaa.
10 Rabbiga in laga cabsado waa
xigmadda bilowgeeda,
Oo Kan quduuska ah in la
aqoonsadona waa waxgarasho.
11 Waayo, maalmahaagu anigay igu
badan doonaan,
Oo cimrigaaguna waa sii kordhi
doonaa.
12 Haddaad caqli leedahay
naftaadaad caqli u leedahay,
Laakiinse haddaad wax
quudhsato, adiga uun
baa waxquudhsashadaada
xambaaran doona.
13 Naagta nacasadda ahu waa qaylo
badan tahay,
Iyadu way garaaddaran tahay,
oo waxba ma taqaan.
14 Waayo, waxay fadhiisataa illinka
gurigeeda,
Oo kursi bay ku fadhiisataa
meelaha sarsare ee magaalada,
15 Inay u yeedho kuwa jidka
maraya,
Iyagoo jidadkooda iska sii
soconaya,
16 Ku alla kii garaaddaranu halkan
ha u soo leexdo,
Oo kii waxgarasho u baahanna
waxay ku leedahay,
17 Biyo la soo xaday way macaan
yihiin.
Oo cunto qarsoodi loo cunaana
wax bay ka farxisaa.
18 Laakiinse isagu garan maayo
in kuwii dhintay ay halkaas
joogaan,
Iyo in martideedii ay She'ool
guntiisa ku jiraan.

**Maahmaahyadii Sulaymaan**

10 Maahmaahyadii Sulaymaan.
Wiilka caqliga lahu
aabbihiisuu ka farxiyaa,
Laakiinse wiilka nacaska ahu
waa u caloolxumo hooyadiis.
2 Qasnadaha sharnimadu faa'iido
ma leh,
Laakiinse xaqnimada ayaa
dhimasho kaa samatabbixisa.
3 Kii xaq ah naftiisu inay gaajooto
Rabbigu u oggolaan maayo,
Laakiinse doonista kuwa sharka
leh ayuu ridaa.
4 Kii gacan caajis ah lahu wuu
caydhoobaa,



Laakiinse kuwa dadaala
gacantoodu hodan bay ka
dhigtaa.
5 Kii guga wax soo urursadaa waa
wiil caqli leh,
Laakiinse kii wakhtiga
beergooyska seexdaa waa wiil
ceeb sameeya.
6 Barako waxay saaran tahay kan
xaqa ah madaxiisa,
Laakiinse kuwa sharka leh
afkooda dulmi baa qariya.
7 Kan xaqa ah xusuustiisu barako
bay leedahay,
Laakiinse kuwa sharka leh
magacoodu waa qudhmi
doonaa.
8 Kii qalbiga caqli ku lahu amarro
buu aqbalaa,
Laakiinse kan bushimaha ka
nacaska ahu afgembi buu u
dhacaa.
9 Kii qummanaan ku socdaa
ammaan buu ku socdaa;
Laakiinse kii jidadkiisa
qalqallooociya waa la ogaan
doonaa.
10 Kii indhaha ku baaqaa murug
buu keenaa.
Laakiinse kan bushimaha ka
nacaska ahu afgembi buu u
dhacaa.
11 Ninkii xaq ah afkiisu waa il
nololeed,
Laakiinse kuwa sharka leh
afkooda dulmi baa qariya.
12 Necbaantu waxay kicisaa
isqabashada,
Laakiinse jacaylku
xadgudubyada oo dhan buu
qariyaa.
13 Kii waxgarasho leh bushimihiisa
waxaa laga helaa xigmad,
Laakiinse ushu waxay u taal kan
garaadka daran dhabarkiisa.
14 Dadkii caqli lahu waxay
kaydsadaan aqoon,
Laakiinse nacaska afkiisu waa
baabba' dhow.
15 Ninkii hodan ah maalkiisu waa
u magaalo xoog leh,
Laakiinse masaakiinta
caydhnimadoodu waa u
baabba'.
16 Kuwa xaqa ah hawshoodu waxay
u waddaa nolol,
Laakiinse waxa kan sharka leh
u kordhaa, dembi bay u sii
kexeeyaan.
17 Kii edbinta xajistaa wuxuu ku
socdaa jidka nolosha,
Laakiinse kii canaanta diidaa
wuu qaldamaa.
18 Kii necbaanta qariyaa wuxuu
leeyahay bushimo been badan,
Oo kii xanta ku hadlaana waa
nacas.
19 Hadal badan dembi lagama
waayo,
Laakiinse kii bushimihiisa
ceshaa caqli buu leeyahay.
20 Kii xaq ah carrabkiisu waa sida
lacag la doortay,
Laakiinse kuwa sharka leh
qalbigoodu waa qiimo yar
yahay.
21 Kii xaq ah bushimahiisu waxay
masruufaan kuwa badan,
Laakiinse nacasyadu
waxgarashola'aantooda ayay u
dhintaan.
22 Rabbiga barakadiisu hodan bay
kaa dhigtaa,
Oo isna caloolxumo kuma daro.
23 Nacasku inuu xumaan sameeyo
waa u sidii cayaareed,
Laakiinse ninka garaadka lahu
xigmad buu leeyahay.
24 Kii shar leh wuxuu ka cabsado
ayaa ku soo dul degi doona,
Laakiinse kuwa xaqa ah waxay
doonayaan waa la siin doonaa.
25 Markii dabaysha cirwareenta
ahu dhaafto, ka sharka leh
mar dambe la arki maayo,
Laakiinse kii xaq ahu waa aasaas
weligiis waaraya.
26 Khalku siduu ilkaha u yahay, iyo
sida qiiqu indhaha u yahay,
Ayaa kan caajiska ahu u yahay
kuwa isaga dirta.
27 Rabbiga ka cabsashadiisu
cimrigay dheeraysaa,

Laakiinse kuwa sharka leh
cimrigoodu waa soo gaaban
doonaa.
28 Kuwa xaqa ah rajadoodu waa
farxad,
Laakiinse kuwa sharka leh
filashadoodu way baabbi'i
doontaa.
29 Rabbiga jidkiisu waa u qalcad
kuwa qumman;
Laakiinse xumaanfalayaasha
waa u baabba'.
30 Kan xaqa ah weligiis la
dhaqaajin maayo,
Laakiinse kuwa sharka lahu
dhulka ma fadhiyi doonaan.
31 Kan xaqa ah afkiisa waxaa ka
soo baxda xigmad,
Laakiinse carrabkii qalloocan
waa la gooyn doonaa.
32 Kan xaqa ah bushimahiisu
waxay yaqaaniin waxa la
aqbali karo,
Laakiinse kan sharka leh afkiisu
qallooc buu ku hadlaa.

11 Kafaddii khiyaano ah Rabbigu
aad buu u karhaa,
Laakiinse dhagaxii miisaanka oo
xaq ah wuu ku farxaa.
2 Markuu kibir yimaado, waxaa
timaada ceeb;
Laakiinse xigmaddu waxay la
jirtaa kuwa is-hoosaysiiya.
3 Kuwa qumman waxaa kaxayn
doonta daacadnimadooda,
Laakiinse khaayinnada
qalloocnaantoodu waa
baabbi'in doontaa iyaga.
4 Maalinta cadhada maal faa'iido
ma leh,
Laakiinse xaqnimada ayaa
dhimasho kaa samatabbixisa.
5 Ninkii kaamil ah xaqnimadiisu
jidkiisay toosisaa,
Laakiinse kan sharka lahu
wuxuu ku kufi doonaa
sharkiisa.
6 Kuwa qumman xaqnimadoodaa
samatabbixin doonta,
Laakiinse khaayinnada waxaa
qabsan doona damacooda xun.
7 Nin shar lahu markuu dhinto,
wuxuu filanayay way baabbi'i
doontaa,
Oo xumaanfalayaasha
rajadooduna way baabba'daa.
8 Kii xaq ah waxaa laga
samatabbixiyaa dhibaato,
Oo meeshiisana waxaa yimaada
kii shar leh.
9 Labawejiilahu afkiisuu deriskiisa
ku halligaa,
Laakiinse kan xaqa ahu aqoon
buu ku samatabbixi doonaa.
10 Kuwa xaqa ahu markay
barwaaqoobaan, magaaladu
way rayraysaa,
Laakiin kuwa sharka lahu
markay halligmaan farax baa
lagu dhawaaqaa.
11 Kuwa qumman ducadooda
magaaladu sare bay ugu
kacdaa,
Laakiinse kuwa sharka leh
afkoodu magaaladuu dumiyaa.
12 Kii deriskiisa quudhsadaa waa
caqli daranyahay,
Laakiinse ninkii garaadka lahu
wuu iska aamusaa.
13 Kii sida mid xan badan u
warwareegaa wuxuu daaha ka
qaadaa waxyaalo qarsoon,
Laakiinse kii ruuxiisu aamin
yahay xaalkuu qariyaa.
14 Markaanay talo jirin, dadku waa
dhacaa,
Laakiinse taliyayaasha
badnaantoodu waxay leedahay
nabadgelyo.
15 Kii qof qalaad dammiintaa,
xumaan buu ka helaa,
Laakiinse kii dammiinashada
necebu ammaan buu u
fadhiyaa.
16 Naag nimcaysan sharaf bay
haysataa,
Oo niman xoog lahuna maal bay
haystaan.
17 Ninkii naxariis badanu naftiisuu
wanaag u sameeyaa,
Laakiinse kii aan naxariis
lahaynu jidhkiisuu dhibaa.



18 Kan sharka lahu wuxuu
shaqaystaa mushahaaro
khiyaano miidhan ah,
Laakiinse kii xaqnimada beeraa
wuxuu heli doonaa abaalgud
la hubo.
19 Xaqnimadu waxay u kacdaa
xagga nolosha,
Sidaas oo kalena kii sharka
raacaa wuxuu u raacaa
dhimashadiisa.
20 Kuwa qalbigoodu qalloocan
yahay Rabbigu aad buu u
karhaa;
Laakiinse kuwa jidkooda ku
qumman wuu ku farxaa.
21 Waxaan aad idiinku xaqiijinayaa
inaan kan sharka lahu
taqsiirla'aan doonayn.
Laakiinse farcanka kuwa xaqa
ah waa la samatabbixin
doonaa.
22 Naag qurux badan oo aan
digtoonaan lahaynu
Waa sida dahab gafuurka
doofaarka ku jira.
23 Kuwa xaqa ah waxay doonayaan
wanaag keliya,
Laakiinse kuwa sharka ah
filashadoodu waa cadho.
24 Waxaa jira mid wax firdhiya, oo
haddana sii korodhsada;
Oo waxaa jira mid ceshada wax
ka sii badan in ku habboon, oo
haddana sii caydhooba.
25 Qofkii deeqsi ah baa la
barwaaqaysiin doonaa,
Oo kii wax waraabiyana, isna
waa la waraabin doonaa.
26 Kii hadhuudh ceshada, dadka
ayaa habaari doona,
Laakiinse kii iibiya, duco ayaa
ku dhici doonta.
27 Kii wanaag aad u doonaa wuxuu
doonayaa raallinimo,
Laakiinse kii xumaan doona,
way u iman doontaa.
28 Kii maalkiisa isku halleeyaa wuu
dhici doonaa,
Laakiinse kii xaq ahu wuxuu
u barwaaqoobi doonaa sida
caleen cagaar ah.
29 Kii gurigiisa dhibaa dabayshu
dhaxli doonaa,
Oo nacaskuna wuxuu midiidin u
ahaan doonaa kan qalbigiisu
caqliga leeyahay.
30 Kan xaqa ah midhihiisu waa
geed nololeed,
Oo kii nafo soo hanuuniyaana
caqli buu leeyahay.
31 Bal eega, kan xaqa ahu
abaalkiisuu dhulka ku heli
doonaa,
Haddaba immisa abaalgud oo
ka sii badan bay heli doonaan
kan sharka leh iyo dembiluhu.

12 Ku alla kii edbinta jecelu
aqoon buu jecel yahay,
Laakiinse kii canaanta necebu
waa doqon.
2 Rabbigu ninka wanaagsan raalli
buu ka ahaan doonaa.
Laakiinse khaayinka wuu
xukumi doonaa.
3 Ninna shar kuma dhismi doono,
Laakiinse kuwa xaqa ah
xididkooda weligiis lama
dhaqaajin doono.
4 Naagtii toolmoonu waxay
ninkeeda u tahay taaj,
Laakiinse tii ceebalay ahu waa
sida qudhun isaga lafaha kaga
jira.
5 Kuwa xaqa ah fikirradoodu waa
qumman yihiin,
Laakiinse kuwa sharka leh
taladoodu waa khiyaano.
6 Kuwa sharka leh erayadoodu
waa gabbasho ay u gabbadaan
si ay dhiig u daadiyaan,
Laakiinse kuwa qumman
afkooda ayaa samatabbixin
doona.
7 Kuwa sharka leh waa la
afgembiyaa, oo mar dambena
lama arki doono,
Laakiinse kuwa xaqa ah
gurigoodu waa sii taagnaan
doonaa.
8 Nin waxaa loogu bogi doonaa
sida xigmaddiisu tahay,

Laakiinse kii qalbigiisu
qalloocan yahay waa la
quudhsan doonaa.
9 Kii la fudaydsado oo midiidin
lahu
Waa ka wanaagsan yahay kii
isweyneeya oo cunto u baahan.
10 Nin xaq ahu waa u tudhaa
neefkiisa,
Laakiinse kuwa sharka
leh naxdintoodu waa
naxariisla'aan oo keliya.
11 Kii dhulkiisa beertaa cunto
badan buu ka dhergi doonaa,
Laakiinse kii waxmatarayaal
raacaa waa garaad
daranyahay.
12 Kan sharka lahu wuxuu damcaa
dabinka xumaanfalayaasha,
Laakiinse xididka kuwa xaqa
ahu midhuu dhalaa.
13 Kan sharka leh waxaa u dabin
ah xadgudubka bushimihiisa,
Laakiinse kan xaqa ahu
dhibaatada wuu ka bixi
doonaa.
14 Nin wuxuu wanaag kaga dhergi
doonaa midhaha afkiisa,
Oo nin walbana waxa
gacmihiisu sameeyaan ayaa
loo abaalgudi doonaa.
15 Nacaska jidkiisu waa la qumman
yahay isaga,
Laakiinse kii caqli lahu taladuu
maqlaa.
16 Nacaska xanaaqiisa haddiiba
waa la gartaa,
Laakiinse ninkii miyir lahu
ceebtuu qariyaa.
17 Kii runta ku hadlaa wuxuu
muujiyaa xaqnimada,
Laakiinse markhaatiga beenta
ahu wuxuu muujiyaa
khiyaanada.
18 Waxaa jira mid u hadla sida seef
wax mudaysa,
Laakiinse kan caqliga leh
carrabkiisu waa caafimaad.
19 Bushintii runta sheegtaa
weligeedba way sii taagnaan
doontaa,
Laakiinse carrabkii beenta
sheegaa daqiiqad buu joogaa.
20 Kuwa sharka ku fikira
qalbigooda khiyaanaa ku jirta,
Laakiinse taliyayaasha nabaddu
farxad bay leeyihiin.
21 Sharna kan xaqa ah ku dhici
maayo,
Laakiinse kuwa sharka leh
xumaan baa ka buuxsami
doonta.
22 Bushimaha beenta sheega
Rabbigu wuu karhaa.
Laakiinse kuwa runta ku
shaqeeya wuu ku farxaa.
23 Ninkii miyir lahu aqoontuu
qariyaa,
Laakiinse qalbiga nacasyadu
wuxuu naadiyaa nacasnimo.
24 Kuwa dadaala gacantoodu wax
bay xukumi doontaa,
Laakiinse caajisiinta hawl baa la
saari doonaa.
25 Ninkii caloolxumo gashaa wuu
soo gotaa,
Laakiinse eray wanaagsanu waa
ka farxiyaa isaga.
26 Kan xaqa ahu deriskiisuu
hanuuniyaa,
Laakiinse kuwa sharka leh
jidkoodu wuu ambiyaa iyaga.
27 Ninkii caajis ahu ma dubto
wuxuu soo ugaadhsaday,
Laakiinse ninkii dadaala
maalkiisu waa qaali.
28 Jidka xaqnimada nolol baa taal;
Oo waddadeedana dhimasho
kuma jirto.

13 Wiilkii caqli lahu wuxuu
maqlaa edbinta aabbihiis,
Laakiinse kii wax quudhsadaa
canaanta ma maqlo.
2 Nin wuxuu wax wanaagsan ku
cuni doonaa midhaha afkiisa,
Laakiinse khaayinnada naftoodu
waxay cuni doontaa midhaha
dulmiga.
3 Kii afkiisa dhawraa wuxuu
dhawraa naftiisa,



Laakiinse kii bushimihiisa aad
u kala qaadaa wuu baabbi'i
doonaa.
4 Kii caajis ah naftiisu wax bay
damacdaa, mana hesho,
Laakiinse nafta kii dadaala waa
la barwaaqaysiin doonaa.
5 Ninkii xaq ahu beenta wuu
neceb yahay,
Laakiinse ninkii shar lahu waa
karaahiyo, wuuna ceeboobaa.
6 Xaqnimadu kii jidkiisu qumman
yahay ayay ilaalisaa,
Laakiinse sharnimadu dembilaha
ayay afgembidaa.
7 Waxaa jira nin hodan iska dhiga
laakiinse aan waxba haysan,
Oo waxaa jira mid miskiin iska
dhiga laakiinse maal badan
leh.
8 Nin wuxuu noloshiisa ku furtaa
maalkiisa,
Laakiinse miskiinku canaanta
ma maqlo.
9 Iftiinka kuwa xaqa ahu weligii
wuu reyreeyaa,
Laakiinse laambadda kuwa
sharka leh waa la bakhtiin
doonaa.
10 Isqabasho oo keliya ayaa kibir ka
timaada,
Laakiinse kii waanada qaata
waxaa la jirta xigmad.
11 Maalkii degdeg lagu helaa wuu
dhimmi doonaa,
Laakiinse kan hawl wax ku soo
urursadaa waa sii korodhsan
doonaa.
12 Rajadii raagtaa qalbigay
bukaysiisaa,
Laakiinse markii wixii la
doonayay la helo waa geed
nololeed.
13 Ku alla kii erayga quudhsadaa
halligaad ayuu isu keenaa,
Laakiinse kii amarka ka cabsada
waa loo abaalgudi doonaa.
14 Ninkii caqli leh waxbariddiisu
waa il nololeed,
In dabinnada dhimashada laga
leexdo.
15 Waxgarashadii wanaagsan raalli
baa laga noqdaa,
Laakiinse jidka khaayinnadu
waa xun yahay.
16 Nin kasta oo miyir lahu aqoon
buu ku shaqeeyaa,
Laakiinse nacasku nacasnimuu
fidiyaa.
17 Wargeeyihii shar lahu xumaan
buu ku dhex dhacaa,
Laakiinse ergadii aamin ahu waa
caafimaad.
18 Caydhnimo iyo ceebba waxaa
lahaan doona kii edbinta diida,
Laakiinse kii canaanta maqla
waa la murwayn doonaa.
19 Wixii la doonayay oo la gaadhay
nafta way u macaan tahay,
Laakiinse nacasyadu aad bay
u karhaan inay sharka ka
fogaadaan.
20 Kii kuwa caqliga leh la socdaa,
caqli buu yeelan doonaa,
Laakiinse kii nacasyada raacaa
waa baabbi'i doonaa.
21 Dembilayaasha waxaa eryada
shar,
Laakiinse kuwa xaqa ah abaal
wanaagsan baa loo gudi
doonaa.
22 Ninkii wanaagsanu dhaxal
buu uga tagaa carruurta
carruurtiisa,
Oo maalka dembilahana waxaa
loo kaydiyaa kuwa xaqa ah.
23 Beerta masaakiinta waxaa ku
taal cunto badan,
Laakiinse gardarro aawadeed in
baa loo baabbi'iyaa.
24 Kii ushiisa ceshadaa wiilkiisuu
neceb yahay;
Laakiinse kii wiilkiisa jecelu aad
buu u edbiyaa.
25 Kan xaqa ahu wax buu cunaa
ilaa naftiisu dheregto,
Laakiinse caloosha kuwa sharka
lahu way baahnaan doontaa.

14 Naag kastoo caqli lahu
gurigeeday dhistaa,
Laakiinse nacasaddu
gacmaheeday ku dumisaa.

2 Kii qummanaantiisa ku socda
ayaa Rabbiga ka cabsada,
Laakiinse kii jidkiisa ku
qalloocan wuu quudhsadaa
isaga.
3 Afka nacasyada waxaa ka soo
biqla kibir;
Laakiinse kuwa caqliga leh
bushimahooda ayaa iyaga
dhawri doona.
4 Meeshii aan dibi joogin
qabaalkii ay wax ka cuni
jireen waa baabbah;
Laakiinse kordhinta badanu
waxay ku timaadaa xoogga
dibiga.
5 Markhaatigii aamin ahu been
ma sheego,
Laakiinse markhaatigii been ahu
been buu ku hadlaa.
6 Kii wax quudhsadaa xigmad buu
doondoonaa, mana helo,
Laakiinse aqoontu waa u fudud
dahay kii waxgarasho leh.
7 Nacaska hortiisa ka fogow,
Waayo, bushimihiisa aqoon ka
heli maysid.
8 Ninkii miyir leh xigmaddiisu
waa inuu jidkiisa gartaa,
Laakiinse nacasyada
nacasnimadoodu waa
khiyaano.
9 Nacasyadu dembigay ku
majaajiloodaan,
Laakiinse kuwa qumman waxaa
ku dhex jirta raallinimo.
10 Qalbigu qadhaadhnimadiisuu
yaqaan,
Oo shisheeyena farxaddiisa lama
qaybsado.
11 Guriga kuwa sharka leh waa la
afgembiyi doonaa,
Laakiinse taambuugga kuwa
qummanu waa barwaaqoobi
doonaa.
12 Waxaa jirta waddo dadka la
hagaagsan,
Laakiinse dhammaadkeedu waa
waddooyinka dhimashada.
13 Qalbigu xataa qosol waa ku
murugoodaa,
Oo farxad dhammaadkeeduna
waa caloolxumo.
14 Kii xaqnimada qalbigiisa dib
ugaga noqdaa jidkiisuu ka
dhergi doonaa,
Oo ninkii wanaagsanuna wuxuu
ka dhergi doonaa naftiisa.
15 Kii garaaddaranu eray kasta wuu
rumaystaa,
Laakiinse kii miyir lahu
socodkiisa aad buu u fiiriyaa.
16 Ninkii caqli lahu waa cabsadaa,
oo sharka wuu ka noqdaa;
Laakiinse nacasku waa
ciishoodaa, wuuna isku
kalsoon yahay.
17 Kii degdeg u cadhoodaa
nacasnimuu wax ku sameeyaa,
Oo ninkii sharnimo hindisana
waa la neceb yahay.
18 Garaadlaawayaashu nacasnimay
dhaxlaan,
Laakiinse kuwii miyir leh waxaa
madaxa loo saaraa taaj aqoon
ah.
19 Kuwa sharka lahu kuwa
wanaagsan hortooda ayay ku
foororsadaan,
Oo kuwa xunxunna waxay ku
foororsadaan irdaha kuwa
xaqa ah.
20 Miskiinka xataa deriskiisu waa
neceb yahay,
Laakiinse taajirku saaxiibbo
badan buu leeyahay.
21 Kii deriskiisa quudhsadaa wuu
dembaabaa,
Laakiinse kii miskiinka u
naxariistaa waa barakaysan
yahay.
22 Kuwa sharka ku fikiraa sow ma
qaldamaan?
Laakiinse kuwa wanaagga ku
fikira waxaa u ahaan doona
naxariis iyo run.
23 Hawl kasta faa'iidaa ku jirta,
Laakiinse hadalka bushimuhu
wuxuu keenaa caydhnimo
keliya.
24 Kuwa caqliga leh taajkoodu waa
maalkooda,



Laakiinse nacasyada
nacasnimadoodu waa
nacasnimo keliya.
25 Markhaatigii run ahu nafuu
samatabbixiyaa,
Laakiinse kii been sheegaa waa
khaayin.
26 Rabbiga ka cabsashadiisu waxay
leedahay kalsoonaan xoog leh,
Oo carruurtiisuna waxay
lahaan doonaan meel ay
magangalaan.
27 Rabbiga ka cabsashadiisu waa il
nololeed,
Si dabinnada dhimashada looga
leexdo.
28 Sharafta boqorku waxay ku
jirtaa dadka badnaantiisa,
Laakiinse baabba'a amiirku
wuxuu ku jiraa dadka
yaraantiisa.
29 Kii cadhada u gaabiyaa waa
garasho badan yahay;
Laakiinse kii degdeg u
cadhoodaa nacasnimuu
sarraysiiyaa.
30 Qalbigii degganu waa nolosha
jidhka,
Laakiinse hinaaso waa qudhunka
lafaha.
31 Kii miskiinka dulmaa wuxuu
caayaa Kan sameeyey,
Laakiinse kii ka baahan u
naxariistaa wuu murweeyaa.
32 Kii shar leh waxaa lagu
afgembiyaa sharnimadiisa,
Laakiinse kan xaqa ahu rajuu
leeyahay markuu dhinto.
33 Xigmaddu waxay taal kii
garasho leh qalbigiisa,
Laakiinse wixii nacasyada
uurkooda ku jiraa waa
ismuujiyaa.
34 Xaqnimadu quruun way
sarraysiisaa,
Laakiinse dembigu waa u ceeb
dad kasta.
35 Boqorka raallinimadiisa waxaa
leh midiidinkii caqli ku
shaqeeya,
Laakiinse wuxuu u cadhoon
doonaa kii ceeb sameeya.

15 Jawaabta qaboobu cadhada
way qaboojisaa,
Laakiinse hadalkii qallafsanu
xanaaq buu kiciyaa.
2 Kuwa caqliga leh carrabkoodu
aqoon buu ku hadlaa,
Laakiinse afka nacasyadu wuxuu
shubaa nacasnimo.
3 Rabbiga indhihiisu meel kastay
jiraan,
Iyagoo fiirinaya kuwa xun iyo
kuwa wanaagsan.
4 Carrabka wanaagsanu waa geed
nololeed
Laakiinse carrabka qalloocan
ayaa qalbigu ku jabaa.
5 Nacasku edbinta aabbihiis wuu
quudhsadaa,
Laakiinse kii canaanta maqlaa
miyir buu yeeshaa.
6 Kan xaqa ah gurigiisa khasnad
weyn baa taal,
Laakiinse waxa kan sharka leh u
kordhaa waa dhib.
7 Kuwa caqliga leh bushimahoodu
aqoon bay faafiyaan,
Laakiinse qalbiga nacasyadu
sidaas ma aha.
8 Allabariga kuwa sharka lahu
Rabbiga waa u karaahiyo,
Laakiinse kuwa qumman
baryadoodu isagay ka farxisaa.
9 Jidka kan sharka lahu Rabbiga
waa u karaahiyo,
Laakiinse isagu waa jecel yahay
kii xaqnimada raaca.
10 Kii jidka ka taga waa u taqsiir
kulul,
Oo kii canaanta necebuna wuu
dhiman doonaa.
11 She'ool iyo halligaaduba Rabbiga
hortiisay yaalliin,
Haddaba intee in ka sii badan
buu arkaa qalbiga binu-
aadmiga?
12 Kii wax quudhsadaa ma jecla in
la canaanto,
Oo dooni maayo inuu kuwa
caqliga leh u tago.
13 Qalbigii faraxsanu wejiguu
nuuriyaa,

Laakiinse caloolxumaanta ayaa
qalbigu ku jabaa.
14 Kii garasho leh qalbigiisu aqoon
buu doondoonaa,
Laakiinse nacasyada afkoodu
wuxuu cunaa nacasnimo.
15 Kuwa dhibaataysan
maalmahooda oo dhammu
waa xunxun yihiin,
Laakiinse kii qalbigiisu faraxsan
yahay had iyo goorba waa u
iid.
16 Wax yar oo Rabbiga ka
cabsashadiisu la jirto
Ayaa ka wanaagsan khasnado
badan oo dhib la jirto.
17 Cunto khudaareed oo jacayl la
jiro
Ayaa ka wanaagsan dibi la
cayiliyey oo nacayb la jiro.
18 Ninkii cadho badanu muran buu
kiciyaa,
Laakiinse kii cadhada u gaabiyaa
murankuu qaboojiyaa.
19 Ninkii caajis ah jidkiisu waa sida
meel qodxan leh oo kale,
Laakiinse kii xaq ah jidkiisu waa
dariiq bannaan.
20 Wiilkii caqli lahu aabbihiisuu ka
farxiyaa,
Laakiinse ninkii nacas ahu
hooyadiisuu quudhsadaa.
21 Nacasnimadu waa u farxad
ninkii caqlidaran,
Laakiinse ninkii garasho lahu si
qumman buu u socdaa.
22 Meeshii aan talo jirin
xaajooyinku waa baabba',
Laakiinse taliyayaashii badan
ayay ku hagaagaan.
23 Nin wuxuu farxad ka helaa
jawaabta afkiisa,
Oo eraygii wakhti ku habboon
la yidhaahdaana sidee buu u
wanaagsan yahay!
24 Jidka noloshu waa u kor kii caqli
leh,
Si uu uga tago She'oolka hoose.
25 Rabbigu wuu dumin doonaa
guriga kuwa kibirka leh,
Laakiinse dhulka carmalka
xadkiisa wuu adkayn doonaa.
26 Rabbigu fikirrada sharka ah aad
buu u karhaa,
Laakiinse kuwa daahirkaa hadal
wanaagsan bay ku hadlaan.
27 Kan faa'iido u hunguri weynu
reerkiisuu dhibaa,
Laakiinse kii hadiyadaha necebu
wuu noolaan doonaa.
28 Kan xaqa ah qalbigiisu wuxuu ka
fikiraa sida loo jawaabo,
Laakiinse kuwa sharka leh
afkoodu wuxuu shubaa
waxyaalo shar ah.
29 Rabbigu kuwa sharka leh wuu ka
fog yahay,
Laakiinse kuwa xaqa ah
baryadooduu maqlaa.
30 Indhaha nuurkoodu qalbiguu ka
farxiyaa,
Oo warkii wanaagsanuna
lafahuu barwaaqaysiiyaa.
31 Dhegtii canaanta nolosha
maqashaa
Waxay joogi doontaa kuwa
caqliga leh dhexdooda.
32 Kii edbinta diidaa naftiisuu
quudhsadaa,
Laakiinse kii canaanta maqlaa
waxgarashuu helaa.
33 Rabbiga ka cabsashadiisu waa
edbinta xigmadda,
Oo sharaftana waxaa ka
horreeya is-hoosaysiinta.

16 Qalbiga qasdiyadiisa dadkaa
leh,
Laakiinse carrabka jawaabtiisu
xagga Rabbigay ka timaadaa.
2 Nin jidadkiisa oo dhammu waa
la nadiifsan yihiin isaga,
Laakiinse Rabbigu ruuxyaduu
miisaamaa.
3 Shuqulladaada Rabbiga ku
aamin,
Oo fikirradaaduna way taagnaan
doonaan.
4 Rabbigu wax kastuu isu abuuray,
Haah, oo xataa ka sharka leh
wuxuu u abuuray maalinta
sharkaa.
5 Ku alla kii qalbiga ka kibirsanu
Rabbiga waa u karaahiyo,



Waxaan aad idiin ku xaqiijinayaa
inaan isagu taqsiir la'aan
doonayn.
6 Waxaa dembiga lagu
kafaaraggudaa naxariis iyo
run,
Oo dadkuna waxay sharka
kaga fogaadaan Rabbiga ka
cabsashadiisa.
7 Markii Rabbigu ku farxo nin
jidadkiis,
Wuxuu nabad dhex dhigaa isaga
iyo xataa cadaawayaashiisa.
8 Wax yar oo xaqnimo la jirto
Ayaa ka wanaagsan wax badan
oo kordha oo xaqdarro la jirto.
9 Nin walba qalbigiisaa jidkiisa u
fiirsada,
Laakiinse Rabbigaa
tallaabooyinkiisa toosiya.
10 Xukunka Rabbigu wuxuu ku
jiraa bushimaha boqorka,
Afkiisuna kuma xadgudbo
garsooridda.
11 Miisaankii iyo kafadihii xaq ah
Rabbigaa leh,
Dhagaxyada miisaanka oo
kiishka ku jira oo dhammuna
waa shuqulkiisa.
12 Waa u karaahiyo boqorrada inay
xumaan falaan,
Waayo, carshigu xaqnimuu ku
dhismaa.
13 Boqorradu bushimaha xaqa ah
way ku farxaan,
Oo kii si qumman u hadlana way
jecel yihiin.
14 Boqor cadhadiisu waa sida
warqaadayaal geeriyeed,
Laakiinse nin caqli leh ayaa
qaboojin doona.
15 Nuurka wejiga boqorka nolol baa
ku jirta,
Oo raallinimadiisuna waa sida
daruurta roobka dambe.
16 In xigmad la helaa intee bay ka
sii wanaagsan tahay in dahab
la helo!
In waxgarasho la helaana waa
laga doortaa in lacag la helo.
17 Kuwa qumman jidkoodu waa
inay sharka ka leexdaan,
Kii jidkiisa dhawraa naftiisuu
ilaaliyaa.
18 Kibirku wuxuu hor socdaa
baabba',
Oo madaxweynaanuna waxay
hor socotaa dhicid.
19 In kuwa kibirsan booli lala
qaybsado
Waxaa ka sii wanaagsan in kuwa
hooseeya laysla sii hoosaysiiyo.
20 Kii hadalka dhegaystaa wax
wanaagsan buu heli doonaa,
Oo ku alla kii Rabbiga
aaminaana waa barakaysan
yahay.
21 Kii qalbigiisu caqli leeyahay
waxaa loogu yeedhi doonaa
mid miyir leh,
Oo bushimaha macaankooduna
waxbarashuu kordhiyaa.
22 Waxgarashadu waa u il nololeed
kii haysta,
Laakiinse edbinta nacasyadu
waa nacasnimo.
23 Kii caqli leh qalbigiisu afkiisuu
wax baraa,
Oo waxbarashuu bushimihiisa u
kordhiyaa.
24 Hadalkii wacanu waa sida
awlallo shinniyeed oo kale,
Nafta wuu u macaan yahay, oo
lafahana waa u caafimaad.
25 Waxaa jirta waddo dadka la
qumman,
Laakiinse dhammaadkeedu waa
jidadkii dhimashada.
26 Kii hawshooda gaajadiisuu u
hawshoodaa,
Waayo, afkiisaa qasba isaga.
27 Ninkii waxmatare ahu xumaan
buu qodqodaa,
Oo bushimihiisana waxaa ku jira
dab wax gubaya.
28 Ninkii qalloocanu muran buu
beeraa,
Oo kii xan badanuna wuxuu kala
kaxeeyaa saaxiibbo.
29 Ninka wax dulmaa deriskiisuu
sasabtaa,
Oo wuxuu u kaxeeyaa jid aan
wanaagsanayn.

30 Kii indhaha isugu qabta inuu
wax qalloocan hindiso,
Oo bushimihiisa qaniinaa, shar
buu soo wadaa.
31 Madaxa cirro lahu waa taaj
sharfeed
Haddii laga helo jidka
xaqnimada.
32 Kii cadhada u gaabiyaa waa ka
wanaagsan yahay kii xoog
badan,
Oo kii ruuxiisa xukumaana
waa ka wanaagsan yahay kii
magaalo qabsada.
33 Saamiga waxaa lagu tuuraa
dhabta,
Laakiinse go'aankiisa oo dhan
Rabbigaa leh.

17 Wuxoogaa cunto qallalan ah
oo xasilloonaanu la jirto
Ayaa ka wanaagsan guri hilib
allabari ka buuxo oo diriru la
jirto.
2 Addoonkii caqli lahu wuxuu
xukumi doonaa wiilkii ceeb
soo jiida,
Oo walaalaha ayuu la dhaxal
geli doonaa.
3 Weelka lacagta lagu safeeyo
lacagtaa iska leh, oo
foornadana dahabkaa iska leh,
Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu
imtixaamaa.
4 Xumaanfaluhu wuxuu maqlaa
bushimaha shar leh,
Oo beenaaluhuna wuxuu
dhegaystaa carrabka xun.
5 Ku alla kii miskiinka ku
majaajiloodaa wuxuu caayaa
Kan sameeyey,
Kii belaayooyin ku farxaana ma
taqsiir la'aan doono.
6 Odayaasha waxaa taaj u ah
carruurta carruurtooda,
Oo sharafta carruurtuna waa
aabbayaashood.
7 Hadalkii weynu nacas uma eka,
Sidaas oo kalena bushimihii
been sheegaa amiir uma eka.
8 Hadiyaddu waxay kii haysta la
tahay sida dhagax qaali ah,
Oo meel alla meeshay
u leexataba way ku
barwaaqowdaa.
9 Kii xadgudub qariyaa jacayl buu
doondoonaa,
Laakiinse kii xaal ku noqnoqdaa
saaxiibbuu kala kaxeeyaa.
10 Canaantu waxay ninkii garasho
leh u tartaa
In ka badan boqol jeedal oo
nacas lagu dhuftay ay u
taraan.
11 Ninkii shar lahu wuxuu
doondoonaa caasinimo keliya,
Sidaas daraaddeed waxaa isaga
lagu diri doonaa farriingeeye
aan naxariis lahayn.
12 Nin ha la kulmo orso dhasheeda
laga xaday,
Intuu nacas nacasnimo
samaynaya la kulmi lahaa.
13 Ku alla kii wanaag xumaan ku
celiyaa,
Gurigiisa xumaanu ka fogaan
mayso.
14 Muranka bilowgiisu waa sida
biyo la soo faruuray.
Haddaba isqabashada iska daa
intaan lays ilaaqin.
15 Kii kan sharka leh xaq ka dhiga,
iyo kii kan xaqa ah gardarro
ku xukuma,
Labadaba Rabbigu aad buu u
karhaa.
16 Lacagta nacaska gacantiisa ku
jirtaa bal maxay u tartaa inuu
xigmad ku soo iibsado,
Waayo, isagu garasho ma leh?
17 Had iyo goor saaxiibba saaxiibkii
wuu jecel yahay,
Walaalna wuxuu u dhashay
dhibaato.
18 Ninkii garaaddaranu gacan buu
dhaar ugu dhiibaa,
Oo wuxuu dammiin ku noqdaa
deriskiisa hortiisa.
19 Kii xadgudub jecelu muran buu
jecel yahay,
Oo kii iriddiisa sarraysiiyaana
wuxuu doondoontaa baabba'.
20 Kii qalbi qalloocan lahu wanaag
ma helo,



Oo kii carrab maroorsan lahuna
wuxuu ku dhex dhacaa
belaayo.
21 Kii nacas dhalaa murugtiisuu u
dhalaa,
Oo nacas aabbihiisna farxad ma
leh.
22 Qalbigii faraxsanu waa dawo
wanaagsan,
Laakiinse qalbigii jabanu lafahuu
engejiyaa.
23 Ninkii shar lahu laabtuu
laaluush ka qaataa,
Si uu jidadka garta u qalloociyo.
24 Xigmaddu waxay hor joogtaa kii
garasho leh;
Laakiinse nacaska indhihiisu
waxay eegaan dhulka
darafkiisa.
25 Wiilkii nacas ahu waa u murug
aabbihiis,
Waana u qadhaadh tii dashay.
26 Weliba ma wanaagsana in kii
xaq ah la taqsiiro,
Ama in kuwa sharafka leh
qummanaantooda aawadeed
wax loogu dhufto.
27 Kii hadalkiisa yareeyaa, aqoon
buu leeyahay,
Oo kii qalbigiisu qabow yahayna
waa nin garasho leh.
28 Xataa nacasku markuu iska
aamusan yahay waxaa loo
yaqaan mid caqli leh,
Kii bushimihiisa isku qabtana
nin miyir leh.

18 Kii gooni isu soocaa, wuxuu
doondoonaa damaciisa,
Oo xigmadda oo dhanna wuu ku
kacaa.
2 Nacasku waxgarashada kuma
farxo,
Laakiinse wuxuu ku farxaa uun
inuu waxa qalbigiisa ku jira
muujiyo.
3 Markii kii shar lahu yimaado
waxaa kaloo timaada
quudhsasho,
Sharafla'aantana waxaa la
timaada ceeb.
4 Nin afkiis erayada ku jiraa waa
sida biyo gun dheer,
Oo isha xigmadduna waa sida
durdur socda.
5 Ma wanaagsana in kan sharka
leh loo eexdo,
Ama in kan xaqa ah garta lagu
afgembiyo.
6 Nacaska bushimihiisu waxay
keenaan muran,
Oo afkiisuna wuxuu u yeedhaa
karbaash.
7 Nacaska afkiisu waa u baabba',
Oo bushimihiisuna naftiisay
dabin u noqdaan.
8 Kii xan badan erayadiisu waa
sida cunto macaan,
Oo waxay ku degaan meelaha
caloosha ugu hooseeya.
9 Kii shuqulkiisa caajis ku ahu,
Wuxuu walaal u yahay kii wax
kharriba.
10 Rabbiga magiciisu waa noobiyad
xoog leh,
Kii xaq ahu iyaduu ku cararaa,
meel sarena wuu ku nabad
galaa.
11 Ninkii taajir ah maalkiisu waa u
magaalo xoog leh,
Oo waa u derbi dheer sida ay la
tahay isaga.
12 Dadka qalbigiisu waa kibraa
intaanu baabbi'in ka hor,
Oo sharaftana waxaa ka
horraysa is-hoosaysiinta.
13 Kii xaajo ka jawaabaa isagoo aan
maqlin,
Waa u nacasnimo iyo ceeb.
14 Nin qalbigiisu waa u adkaysan
karaa cudurkiisa,
Laakiinse qalbi jaban bal yaa u
dulqaadan kara?
15 Kii miyir leh qalbigiisu wuxuu
helaa aqoon,
Oo kuwa caqliga leh
dhegtooduna waxay
doondoontaa aqoon.
16 Nin hadiyaddiisu meel bay u
bannaysaa.
Oo waxay isaga hor keentaa rag
waaweyn.

17 Kii dacwaddiisa u hor mara, mid
xaq ah baa la moodaa,
Laakiinse deriskiisaa ka daba
yimaada oo imtixaama isaga.
18 Saamigu wuxuu joojiyaa
murammo,
Oo wuxuu kala kaxeeyaa kuwa
xoogga badan.
19 In walaal la xumeeyey la soo
celiyo waa ka sii adag tahay in
magaalo xoog leh la qabsado,
Oo murammona waa ka xoog
badan yihiin qalcad biraheeda.
20 Nin calooshiisu waxay ka
buuxsami doontaa midhaha
afkiisa,
Oo wuxuu isagu ka dhergi
doonaa waxa bushimihiisa u
kordha.
21 Geeri iyo nololuba waxay ku
jiraan itaalka carrabka,
Oo kuwa jeceluna waxay cuni
doonaan midhihiisa.
22 Ku alla kii afo helaa wuxuu
helaa wax wanaagsan,
Oo Rabbigana raallinimuu ka
helaa.
23 Miskiinku baryootan buu ku
hadlaa,
Laakiinse taajirku si qallafsan
buu ugu jawaabaa.
24 Ninkii saaxiibbo badsadaa
naftiisuu kharribaa,
Laakiin waxaa jira saaxiib
walaalkaa kaaga dhow.

19 Miskiinka daacadnimadiisa ku
socda ayaa ka wanaagsan
Nacaska bushimihiisu qalloocan
yihiin.
2 Oo weliba in naftu aqoon la'aato
ma wanaagsana,
Oo kii cagihiisu degdegaanna
wuu ambadaa.
3 Nin nacasnimadiisu jidkiisay
qalloocisaa,
Oo isagu qalbigiisa ayuu Rabbiga
uga cadhoodaa.
4 Maalku wuxuu badiyaa
saaxiibbo,
Laakiinse miskiinku saaxiibklisa
buu ka soocmaa.
5 Markhaatigii been ahu ma
taqsiir la'aan doono,
Oo kii been ku hadlaana ma
baxsan doono.
6 Kuwa badan ayaa deeqsiga
raallinimo ka baryi doona,
Oo nin kastaaba waa u saaxiib
kii hadiyado bixiya.
7 Miskiinka walaalihiis oo
dhammu way neceb yihiin,
Haddaba saaxiibbadiisuna intee
bay ka fogaan doonaan!
Isagu hadal buu kala daba tagaa
iyaga, laakiinse way tageen.
8 Kii xigmadda helaa naftiisuu
jecel yahay,
Oo kii waxgarashada xajistaana
wax wanaagsan buu heli
doonaa.
9 Markhaatigii been ahu ma
taqsiir la'aan doono,
Oo kii been ku hadlaana wuu
halligmi doonaa.
10 Nacaska raaxo uma eka,
Waxaana taas ka sii liita in
addoon amiirro xukumo.
11 Nin miyirkiisu cadho buu ka
celiyaa,
Oo waxaa isaga ammaan u ah
inuu xadgudub dhaafo.
12 Boqorka cadhadiisu waa sida
libaaxa cidiisa,
Laakiinse raallinimadiisu waa
sida sayaxa cawska ku dega.
13 Wiilkii nacas ahu waa u belaayo
aabbihiis,
Oo naag murammadeeduna waa
sida dhibicyo aan kala go'in.
14 Hoy iyo hanti aabbayaashaa laga
dhaxlaa,
Laakiinse afo miyir leh xagga
Rabbigaa laga helaa.
15 Caajisnimo waxay keentaa hurdo
weyn,
Oo qofkii caajis ahuna wuu
gaajoon doonaa.
16 Kii amarka dhawraa naftiisuu
dhawraa,
Laakiinse kii jidadkiisa
fudaydsadaa wuu dhiman
doonaa.



17 Kii miskiinka u naxaa Rabbiguu
wax amaahiyaa,
Oo wanaaggii uu sameeyeyna
wuu u celin doonaa.
18 Wiilkaaga edbi intay rajo jirto,
Laakiinse naftaada ha ku qasbin
si uu u dhinto.
19 Ninkii cadho badan waa la
taqsiiri doonaa,
Waayo, haddaad mar isaga
samatabbixiso, haddana waa
inaad mar kale sidii oo kale ku
samaysaa.
20 Talada maqal, oo edbinta qaado,
Si aad ugu dambaystaada caqli u
yeelatid.
21 Nin qalbigiisa waxaa ku jira
hindisooyin badan,
Habase ahaatee waxaa taagnaan
doonta talada Rabbiga.
22 Nin waxaa loo doonayaa waa
raxmaddiisa,
Oo miskiinkuna waa ka
wanaagsan yahay beenaalaha.
23 Kii Rabbiga ka cabsada waxaa
loo kaxeeyaa xagga nolosha,
Wuuna sii dheregsanaan doonaa,
Oo sharna loo keeni maayo.
24 Ninkii caajis ahu wuxuu gacanta
geliyaa xeedhada,
Oo mar dambe xagga afkiisa
uma soo celiyo.
25 Kan wax quudhsada garaac, oo
garaadlaawaha ayaa miyir
yeelan doona,
Oo kii garasho leh canaano, oo
isna aqoon buu sii korodhsan
doonaa.
26 Kii aabbihiis kharriba,
hooyadiisna erya,
Waa wiil ceeb keena oo cay soo
jiida.
27 Wiilkaygiiyow ka joogso in
markaad edbinta maqashid
Aad dabadeed hadalka aqoonta
ka ambatid.
28 Markhaatigii waxmatare ahu
gartuu quudhsadaa,
Oo kan sharka leh afkiisuna
wuxuu liqaa xumaan.
29 Kuwa wax quudhsada waxaa loo
diyaariyey xukunno,
Oo dhabarka nacasyadana
waxaa loo diyaariyey
karbaash.

20 Khamri waa dadquudhsade,
waxa lagu sakhraamona waa
qaylokiciye,
Oo ku alla kii ku qaldamaana
caqli ma laha.
2 Boqorka cabsigeliddiisu waa sida
libaaxa cidiisa,
Oo ku alla kii ka xanaajiyaa,
naftiisuu ku dembaabaa.
3 Nin inuu dirir ka joogsado waa u
sharaf,
Laakiinse nacas waluba wuu
ilaaqtamaa.
4 Kii caajis ahu qabowga aawadiis
beer ma jeexo,
Oo sidaas daraaddeed wakhtiga
beergooyska wuu baryootami
doonaa, oo waxba ma heli
doono.
5 Talada dadka qalbigiisa ku jirtaa
waa sida biyo gun dheer,
Laakiinse ninkii garasho leh
ayaa ka soo dhaansan doona.
6 Dadka intooda badanu waxay
naadiyaan raxmaddooda,
Laakiinse nin aamin ah bal yaa
heli kara?
7 Ninka xaqa ah oo
daacadnimadiisa ku socda,
Carruurtiisu way
barakaysnaadaan isaga
dabadiis.
8 Boqorkii carshiga garsooridda ku
fadhiyaa
Indhihiisuu sharka oo dhan ku
kala firdhiyaa.
9 Bal yaa odhan kara, Qalbigayga
waan nadiifiyey,
Oo dembigayga waan ka
daahirsanahay?
10 Miisaanno kala cayn ah iyo
qiyaaso kala cayn ah,
Labaduba Rabbiga waa u
karaahiyo.
11 Xataa ilmo yar waxaa lagu
yaqaan falimihiisa,
Inuu shuqulkiisu daahir yahay
iyo inuu hagaagsan yahayba.

12 Dhegta wax maqasha iyo isha
wax aragtaba,
Labadaba Rabbigaa sameeyey.
13 Hurdo ha jeclaan, waaba intaas
oo aad caydhowdaaye.
Indhaha kala qaad, oo cuntaad
ka dhergi doontaa.
14 Kan wax iibsadaa wuxuu
yidhaahdaa, Waa xun yahay,
waa xun yahay,
Laakiinse markuu tago ayuu
faanaa.
15 Waxaa jira dahab iyo luul badan,
Laakiinse bushimihii aqoon lahu
waa jawharad qaali ah.
16 Kii qof qalaad dammiinta
dharkiisa ka qaad,
Oo markuu shisheeyayaal
dammiinto, isaga rahmad
ahaan u hay.
17 Cuntadii khiyaano lagu helaa
dadka way u macaan tahay,
Laakiinse dabadeed afkiisa
waxaa ka buuxsami doona
quruurux.
18 Qasdi kasta waxaa lagu taagaa
talo,
Oo waano wanaagsan ku
dagaallan.
19 Kii sida mid xan badan u
warwareegaa wuxuu daaha ka
qaadaa waxyaalo qarsoon,
Haddaba sidaas daraaddeed kii
bushimihiisa kala qaada ha ku
darsamin.
20 Kii aabbihiis ama hooyadiis
caaya,
Laambaddiisa waxaa lagu
bakhtiin doonaa gudcur dam
ah.
21 Dhaxalkii markii hore degdeg
lagu helay,
Ugu dambaysta ma barakoobi
doono.
22 Ha odhan, Shar baan ka
abaalgudayaa.
Rabbiga sug, oo isna wuu ku
badbaadin doonaa.
23 Miisaanno kala cayn ahu
Rabbiga waa u karaahiyo,
Oo kafaddii khiyaano ahuna ma
wanaagsana.
24 Nin socodkiisu waa xagga
Rabbiga,
Haddaba sidaas daraaddeed dad
sidee buu jidkiisa u garan
karaa?
25 Waa u dabin nin inuu nacasnimo
ku yidhaahdo, Waa quduus,
Oo uu dabadeed u nidraa inuu
wax weyddiiyo.
26 Boqorkii caqli lahu kuwa sharka
leh wuu hufaa,
Oo wuxuu dushooda marsiiyaa
giringirta.
27 Dadka ruuxiisu waa laambaddii
Rabbiga,
Oo wuxuu baadhaa caloosha
meelaha ugu hooseeya oo
dhan.
28 Naxariista iyo runtu boqorkay
ilaaliyaan,
Oo carshigiisuna wuxuu ku
taagnaadaa naxariis.
29 Dhallinyarada xooggoodu waa
ammaantooda,
Oo cirrada odayaashuna waa
quruxdooda.
30 Garaaciddii nabro yeeshaa
waxay dadka ka nadiifisaa
sharka,
Oo dilidda karbaashkuna sidaas
oo kalay u gashaa caloosha
meelaha ugu hooseeya.

21 Boqorka qalbigiisu wuxuu ku
jiraa gacanta Rabbiga sida
webiyada biyaha ah,
Oo wuxuu u leexiyaa meel alla
meeshuu doonayo.
2 Nin jidkiis waluba waa la
qumman yahay isaga,
Laakiinse Rabbigu qalbiyaduu
miisaamaa.
3 Waxaa Rabbigu allabari ka sii
jecel yahay
In xaqnimo iyo gar la sameeyo.
4 Indho qab weyn iyo qalbi
kibirsan,
Kuwaas oo ah kuwa sharka leh
laambaddoodu waa dembi.
5 Kuwa dadaala fikirradoodu
waxay u geeyaan barwaaqo.



Laakiinse ku alla kii degdeg
badanu wuxuu u degdegaa
inuu wax u baahdo oo keliya.
6 Khasnadihii carrab been
badan lagu helaa waa sida
ceeryaamo hor iyo dib loo
kaxeeyey,
Oo kuwa doondoontaana
dhimashay doonaan.
7 Kuwa sharka leh dhacoodu
iyaguu baabbi'in doonaa,
Maxaa yeelay, iyagu waxay
diidaan inay gar sameeyaan.
8 Ninkii eed badan qaba jidkiisu
aad buu u qalloocan yahay,
Laakiinse kii daahirsan
shuqulkiisu waa hagaagsan
yahay.
9 In guriga dushiisa dhinac laga
joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan
lala joogo.
10 Kii shar leh naftiisu xumaan bay
doonaysaa,
Oo deriskiisuna raallinimo kama
helo hortiisa.
11 Markii mid wax quudhsada la
taqsiiro, garaadlaawahu wuu
caqliyaystaa,
Oo kii caqli leh marka la
edbiyona aqoon buu helaa.
12 Kii xaq ahu wuxuu ka fikiraa kii
shar leh gurigiisa,
Iyo sida kuwa sharka leh loogu
afgembiyo sharnimadooda
daraaddeed.
13 Kii dhegihiisa u fureeyaa si aanu
qaylada miskiinka u maqlin,
Isaga qudhiisuna wuu qaylin
doonaa, laakiinse lama maqli
doono.
14 Hadiyaddii qarsoodi lagu bixiyaa
xanaaqay qabowjisaa,
Oo laaluushkii laabta laysu
geliyaana cadho kulul buu
qabowjiyaa.
15 Kii xaq ahu inuu gar sameeyo
waa u farxad,
Laakiinse kuwa xumaanta ka
shaqeeya waa u baabba'.
16 Ninkii jidka waxgarashada ka
habaabaa
Wuxuu la joogi doonaa ururka
kuwii dhintay.
17 Kii raaxaysi jecelu miskiin buu
ahaan doonaa,
Oo kii khamri iyo saliid jeceluna
taajir ma noqon doono.
18 Kii shar lahu wuxuu furasho u
noqon doonaa kii xaq ah,
Khaayinkuna wuxuu furasho u
noqon doonaa kii qumman.
19 In lamadegaanka la joogo ayaa
ka roon
In naag muran iyo cadho badan
lala joogo.
20 Khasnad qaali ah iyo saliid
baa ku jira kan caqliga leh
gurigiisa,
Laakiinse nacasku wixiisa wuu
wada liqaa.
21 Kii xaqnimo iyo naxariis raacaa
Wuxuu helaa nolol iyo xaqnimo
iyo sharaf.
22 Kii caqli lahu kor buu ugu baxaa
magaalada kuwa xoogga
badan derbigeeda,
Oo weliba xoogga ay isku
hallaynayaan oo dhan ayuu
hoos u ridaa.
23 Ku alla kii afkiisa iyo carrabkiisa
dhawraa
Naftiisuu dhibaatooyin ka
dhawraa.
24 Ninkii kibirsan ee qab
weyn waxaa magiciisa la
yidhaahdaa quudhsade,
Oo wuxuu ku shaqeeyaa
cadhada kibirka.
25 Ninkii caajis ah waxaa dila
damaciisa,
Waayo, gacmihiisu waxay
diidaan inay hawshoodaan.
26 Waxaa jira kuwo maalinta oo
dhan si hunguri weyn wax u
damca,
Laakiinse kii xaq ahu wax buu
bixiyaa oo ma ceshado.
27 Ka sharka leh allabarigiisu waa
karaahiyo,
Oo markuu niyo xun ku bixiyona
way ka sii daran tahay!
28 Markhaatifuraha beenta ahu
waa baabbi'i doonaa,

Laakiinse ninkii wax maqla
hadalkiisu waa raagi doonaa.
29 Ninkii shar lahu wejigiisuu
adkeeyaa,
Laakiinse kii qummanu
jidadkiisuu u fiirsadaa.
30 Ma jirto xigmad ama
waxgarasho
Ama talo Rabbiga ka gees ah.
31 Faraska waxaa loo diyaariyaa
maalinta dagaalka,
Laakiinse guusha waxaa leh
Rabbiga.

**22** Magac wanaagsan baa laga
doortaa maal badan,
Oo nimcana waa ka wanaagsan
tahay lacag iyo dahab.
2 Taajirka iyo miskiinku way wada
kulmaan,
Oo Rabbigu waa kii kulligood
sameeyey.
3 Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa,
wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayaashu
way iska sii maraan, waana la
taqsiiraa.
4 Is-hoosaysiinta iyo Rabbiga ka
cabsashadiisa abaalgudkoodu
Waxaa weeyaan hodantinimo iyo
sharaf iyo nolol.
5 Qodxan iyo dabinnaba waxay
yaalliin jidka ninka qalloocan,
Laakiinse kii naftiisa dhawraa
waa ka fogaan doonaa iyaga.
6 Ilmo u rabbee siduu ku socon
lahaa,
Oo isna xataa markuu gaboobo
kama leexan doono.
7 Taajirku masaakiintuu u taliyaa
Oo kii wax amaahdaana
midiidin buu u yahay kii wax
amaahiya.
8 Kii xumaan beeraa wuxuu
goosan doonaa belaayo,
Oo usha cadhadiisuna way
dhammaan doontaa.
9 Kii il deeqsiya lahu wuu
barakoobi doonaa,
Waayo, isagu wuxuu cuntadiisa
wax ka siiyaa masaakiinta.
10 Kan wax quudhsada eri, oo
muranku wuu bixi doonaa,
Dirirta iyo cayduna way
dhammaan doonaan.
11 Kii daahirsanaanta qalbiga jecel,
Oo bushimihiisu nimco leeyihiin,
xataa boqorka ayaa saaxiibkiis
ahaan doona.
12 Indhaha Rabbigu waxay
dhawraan ka aqoonta leh,
Laakiinse isagu wuxuu
afgembiyaa erayada
khaayinka.
13 Kii caajis ahu wuxuu
yidhaahdaa, Libaax baa
dibadda jooga,
Oo jidka dhexdiisa ayaa laygu
dili doonaa.
14 Naago qalaad afkoodu waa god
dheer,
Oo waxaa ku dhici doona kii
xagga Rabbiga laga nacay.
15 Nacasnimadu waxay ku xidhan
tahay qalbiga ilmaha.
Laakiinse usha edbintu way ka
fogayn doontaa.
16 Kii miskiinka u dulma inuu maal
korodhsado,
Iyo kii taajirka wax siiyaaba
hubaal way baahnaan
doonaan.

### Erayada Kuwa Caqliga Leh

17 Dhegta u dhig, oo erayada kuwa
caqliga leh maqal,
Oo qalbigana aqoontayda u jeedi.
18 Waayo, waa wax wanaagsan
haddii aad uurka ku haysatid,
Oo hadday dhammaantood
bushimahaaga diyaar ku
ahaadaan.
19 Bal eeg, adigaan maanta iyaga
ku ogeysiiyey,
Inaad Rabbiga aaminsan tahay.
20 Miyaanan waxyaalo wanaagsan
kuugu qorin
Talooyinka iyo aqoonta,
21 Si aan kuu ogeysiiyo hubaasha
erayada runta,
Inaad erayada runta uga
jawaabtid kuwii ku soo diray?



22 Miskiinka ha dhicin, waayo,
isagu waa miskiin,
Oo kan dhibaataysanna meesha
iridda ha ku dulmin,
23 Waayo, Rabbiga ayaa
dacwadooda u qaadi doona,
Oo kuwa iyaga dhaca
naftoodana wuu dhici doonaa.
24 Ha la saaxiibin nin xanaaq
badan,
Oo nin cadho kululna waa
inaanad la socon,
25 Waaba intaas oo aad jidkiisa
baratid,
Oo aad naftaadana dabin ku
riddid.
26 Ha noqonin sida kuwa gacanta
dhaar ugu dhiiba,
Ama sida kuwa deyman u
dammiinta.
27 Haddaanad haysan wax aad
bixiso,
Bal muxuu sariirtaada hoostaada
uga la bixi?
28 Soohdinta hore oo ay
awowayaashu dhigeen
Innaba ha durkin.
29 Miyaad aragtaa nin shuqulkiisa
ku dadaala?
Isagu wuxuu istaagi doonaa
boqorro hortood.
Oo kuwa hoose hortoodana ma
istaagi doono.

**23** Markaad u fadhiisatid inaad
taliye wax la cuntid,
Aad uga fiirso waxa hortaada
yaal,
2 Oo mindi cunaha iska saar
Haddaad tahay nin hunguri
weyn.
3 Cuntadiisa macaan ha damcin,
Waayo, waa cunto khiyaaneed.
4 Ha isku daalin si aad taajir ku
noqotid.
Oo xigmaddaadana ka joogso.
5 Ma waxaad indhaha ku dayaysaa
wax aan jirin?
Waayo, hubaal maalku wuxuu
yeeshaa baalal,
Sida gorgor samada u duula oo
kale.
6 Kan isha sharka leh kibistiisa ha
cunin,
Cuntadiisa macaanna ha damcin,
7 Waayo, isagu waxaa weeye siduu
qalbiga kaga fikiro;
Wuxuu kugu leeyahay, Cun oo
cab,
Laakiinse qalbigiisu kulama jiro.
8 Wixii aad cuntay waad soo
mantagi doontaa,
Oo erayadaadii macaanaana way
kaa lumi doonaan.
9 Nacas waxba ha kula hadlin,
Waayo, isagu xigmadda
hadalkaaga wuu quudhsan
doonaa.
10 Soohdintii hore ha durkin,
Beeraha agoommadana ha dhex
gelin,
11 Waayo, bixiyahoodu waa xoog
badan yahay;
Oo isaga ayaa dacwadooda kugu
qaadi doona.
12 Qalbigaaga edbinta u jeedi,
Oo dhegahana erayada aqoonta.
13 Ilmaha edbin ha u diidin,
Waayo, haddaad isaga ul ku
garaacdid, ma dhiman doono.
14 Ul baad isaga ku garaaci
doontaa,
Oo naftiisaad She'ool ka
samatabbixin doontaa.
15 Wiilkaygiiyow, haddii
qalbigaagu caqli leeyahay,
Qalbigayguna wuu farxi doonaa.
16 Haah, oo xataa uurkaygu wuu
rayrayn doonaa,
Markay bushimahaagu wax
qumman ku hadlaan.
17 Qalbigaagu yaanu dembilayaal
ka hinaasin,
Laakiinse maalinta oo dhan
Rabbiga ka cabso.
18 Waayo, hubaal waxaa jira
abaalgud,
Oo rajadaaduna kaama go'i
doonto.
19 Wiilkaygiiyow, i maqal, oo caqli
yeelo,
Oo qalbigaagana jidka ku toosi.
20 Ha dhex joogin
khamriyacabyada

Iyo kuwa hunguriweynaanta
hilibka u cuna,
21 Waayo, kii sakhraan ah iyo
kii hunguri weynuba way
caydhoobi doonaan,
Oo lulona nin calal bay u xidhi
doontaa.
22 Dhegayso aabbahaagii ku dhalay,
Oo hooyadaana ha quudhsan
markay gabowdo.
23 Runta soo iibso, oo ha sii iibin,
Oo weliba waxaad ku sii
darsataa xigmadda iyo edbinta
iyo waxgarashada.
24 Kii xaq ah aabbihiis aad buu u
farxi doonaa,
Oo kii ilmo caqli leh dhalaana
farxad buu ka heli doonaa.
25 Aabbahaa iyo hooyadaaba ha
farxeen,
Oo tii ku dhashayna ha rayrayso.
26 Wiilkaygiiyow, qalbigaaga i sii,
Oo indhahaaguna jidadkayga ha
dhawreen.
27 Waayo, dhillo waa booraan
dheer,
Oo naag qalaadna waa god
cidhiidhi ah.
28 Sida tuug oo kale ayay u
gabbataa,
Oo waxay dadka ku dhex
badisaa khaayinnada.
29 Bal yaa hoog leh? Oo yaa
caloolxumo leh? Oo yaa
murammo leh?
Oo yaa calaacal badan leh? Oo
yaa u dhaawacan sababla'aan?
Oo yaa indho casaan ah leh?
30 Waa kuwa wakhti dheer ku
raaga khamriga,
Waana kuwa u taga inay
doondoontaan khamri laysku
daray.
31 Ha fiirin khamrigu markuu
casaado,
Markuu koobka ka dhex
dhalaalo,
Iyo markuu si wanaagsan u
shubmayoba.
32 Ugu dambaysta wuxuu wax u
qaniinaa sida abeesada,
Oo sida jilbiskana wax buu u
qaniinaa.
33 Indhahaagu waxay arki doonaan
naago qalaad,
Oo qalbigaaguna wuxuu ku hadli
doonaa waxyaalo qalloocan.
34 Oo waxaad ahaan doontaa sida
kan badda dhexdeeda jiifsada,
Ama sida ka dakhalka dhaladiisa
sare seexda.
35 Waxaad odhan doontaa, Wax bay
igu dhufteen, laakiin waxba
ima yeelin.
Way i garaaceen, iskamana
aanan garan;
Bal goormaan toosi doonaa?
Weli mar kalaan doonan
doonaa.

24 Dad shar leh ha ka masayrin,
Hana jeclaysan inaad iyaga
la joogtid.
2 Waayo, qalbigoodu wuxuu ka
fikiraa kharribaad,
Oo bushimahooduna waxay ku
hadlaan belaayo.
3 Guri wuxuu ku dhismaa xigmad,
Wuxuuna ku taagnaadaa
waxgarasho,
4 Qawladuhuna aqoontay kaga
buuxsamaan
Maal kasta oo qaali ah oo qurux
badan.
5 Ninkii caqli lahu xoog buu
leeyahay,
Oo ninkii aqoon lahuna itaal buu
sii korodhsadaa.
6 Waayo, waa inaad talo
wanaagsan ku dagaallantaa,
Oo waxaa taliyayaal badan la
jirta nabadgelyo.
7 Xigmaddu nacaska way ka dheer
tahay,
Isagu xagga iridda afkiisa kuma
kala qaado.
8 Kii ku fikira inuu xumaan
sameeyo,
Waxaa loogu yeedhi doonaa
belaayo-sameeye.
9 Fikirka nacasnimadu waa dembi,
Kii wax quudhsadaana waa u
karaahiyo dadka.



10 Maalinta dhibaatada haddaad
liicdid,
Itaalkaagu waa yar yahay.
11 Samatabbixi kuwa dhimashada
loo wadayo,
Kuwa ku dhow in la gowracona
dib uga qabo.
12 Haddaad tidhaahdid, Bal eeg,
waxan ma aannu garanayn,
Kan qalbiyada miisaamaa
miyaanu ka fiirsanayn?
Oo kan naftaada dhawraa
miyaanu ogayn?
Oo miyaanu isagu nin walba ugu
abaalgudayn sida shuqulkiisu
yahay?
13 Wiilkaygiiyow, malab cun,
waayo, wuu wanaagsan yahay,
Oo waxaad cuntaa awlallada
malabka, taas oo kuu dhadhan
macaan.
14 Oo xigmadda aqoonteeduna
sidaasoo kalay naftaada u
ahaan doontaa,
Oo haddaad iyada heshid waxaa
jiri doona abaalgud,
Oo rajadaaduna ma go'i doonto.
15 Sida nin shar leh, ha u gabban
kan xaqa ah gurigiisa,
Oo rugtiisa nasashadana ha
kharribin.
16 Waayo, nin xaq ahu toddoba
goor buu dhacaa, wuuna soo
sara kacaa haddana,
Laakiinse kuwa sharka leh
waxaa lagu afgembiyaa
belaayo.
17 Ha rayrayn markuu cadowgaagu
dhaco,
Oo qalbigaaguna yaanu farxin
markuu turunturoodo,
18 Waayo, waaba intaas oo Rabbigu
taas arkaa, oo ay shar la
ahaato indhihiisa,
Oo uu dabadeedna cadhadiisa ka
soo celiyaa isaga.
19 Xumaanfalayaasha aawadood ha
isku dhibin,
Kuwa sharka lehna ha ka
masayrin,
20 Waayo, kii shar leh abaalgud ma
heli doono,
Oo laambadda
xumaanfalayaashana waa la
bakhtiin doonaa.
21 Wiilkaygiiyow, Rabbiga iyo
boqorkaba ka cabso,
Oo ha ku darsamin kuwa
isrogrog badan,
22 Waayo, belaayadoodu si degdeg
ah ayay u soo kici doontaa,
Oo bal yaa yaqaan baabbi'inta
labadoodaba?

### Erayada Kale Oo Kuwa Caqliga Leh

23 Oo weliba waxyaalahanuna waa
wixii ay kuwa caqliga lahaa
yidhaahdeen.
In dadka garsooridda loogu kala
eexdaa ma wanaagsana.
24 Kii kan shar leh ku yidhaahda,
Xaq baad tahay,
Dadyowga ayaa habaari doona,
oo quruumuhuna way karhi
doonaan isaga,
25 Laakiinse kuwii isaga canaantaa
farxad bay yeelan doonaan,
Oo dushoodana waxaa ku
soo degi doonta barako
wanaagsan.
26 Kii jawaab qumman ku jawaabaa
Bushimuhuu dhunkadaa.
27 Shuqulkaaga dibadda ku
hagaajiso,
Oo beerta ku diyaarso,
Oo dabadeedna gurigaaga dhiso.
28 Deriskaaga sababla'aan
markhaati ha ku furin,
Oo bushimahaagana ha ku
khiyaanayn.
29 Hana odhan, Wixii uu igu
sameeyey oo kale ayaan ku
samayn doonaa,
Oo ninkii sidii shuqulkiisu ahaa
ayaan u abaalmarin doonaa.
30 Waxaan ag maray ninka caajiska
ah beertiisa,
Iyo ninka garaadka daran
beercanabkiisa,
31 Oo bal eeg, kulligood waxaa ka
baxay qodxan,
Oo dhammaantoodna waxaa
qariyey maraboob,

Oo derbigoodii dhagaxa ahaana
waa dumay.
32 Markaasaan eegay oo aad uga
fiirsaday,
Waan fiiriyey oo wax ka bartay.
33 Weliba in yar baad seexanaysaa,
oo in yar baad gam'aysaa,
Oo in yar baad gacmaha hurdo u
laabaysaa,
34 Haddaba caydhnimo waa kuu
iman doontaa sida tuug oo
kale,
Oo baahina sida nin hub sita oo
kale.

### Maahmaahyadii Kale Ee Sulaymaan

25 Oo weliba kuwanuna waa
maahmaahyadii Sulaymaan,
Oo boqorkii Yahuudah oo
Xisqiyaah ahaa raggiisii ay soo
guuriyeen.
2 Waa u ammaan Ilaah inuu xaal
qariyo,
Laakiinse waa u ammaan
boqorrada inay xaal baadhaan.
3 Sida samadu u sarrayso, oo
dhulkuna u gun dheer yahay,
Ayaan qalbiga boqorrada loo
baadhi karin.
4 Lacagta wasakhda ka qaad,
Oo dabadeedna waxaa
lacagshubaha uga soo bixi
doona weel.
5 Boqorka hortiisa kuwa sharka
leh ka fogee,
Oo carshigiisuna xaqnimuu ku
taagnaan doonaa.
6 Ha isweynweynayn boqorka
hortiisa,
Oo kuwa waaweyn meeshoodana
ha istaagin.
7 Amiirkii aad indhahaaga ku
aragtay
Intii hortiisa lagu hoosaysiin
lahaa,
Waxaa kuu wanaagsan iyadoo
lagu yidhaahdo, Halkan sare
kaalay.
8 Dirir degdeg ha ugu bixin,
Waaba intaasoo aad ugu
dambaysta garan weydaa
waxaad samayn lahayd,
Markii uu deriskaagu ku
ceebeeyey dabadeed.
9 Dacwadaada deriskaaga kala
dood,
Laakiinse mid kale xaalkiisa
qarsoon ha sheegin,
10 Waaba intaas oo uu ku caayaa
kii maqlaa,
Oo aanay ceebtaadu kaa hadhin.
11 Hadalkii si hagaagsan loogu
hadlaa
Wuxuu la mid yahay tufaaxyo
dahab ah oo lagu dhex
sameeyey taswiiro lacag ah.
12 Kii caqli leh oo wax canaantaa
wuxuu dhegta wax maqasha
oo addeecda ula mid yahay
Hilqado dahab ah iyo wax laysku
sharraxo oo dahab saafiya ah.
13 Wargeeyihii aamin ahu wuxuu
kuwii isaga soo diray ula mid
yahay
Qabowga barafka cad oo
wakhtiga beergooyska,
Waayo, isagu wuxuu qabowjiyaa
nafta sayidyadiisa.
14 Ku alla kii hadiyad been ah isku
faaniyaa
Wuxuu la mid yahay daruuro iyo
dabayl aan roob lahayn.
15 Waxaa xaakin wax lagu
oggolaysiiyaa dulqaadasho
badan,
Carrab macaanuna laftuu
jebiyaa.
16 Malab ma heshay? In kugu filan
oo keliya ka cun,
Waaba intaas oo intaad
ka dheregto aad soo
hunqaacdaaye.
17 Cagtaadu ha ku yaraato guriga
deriskaaga,
Waaba intaasoo uu kaa daalaa
oo uu ku necbaadaaye.
18 Ninkii deriskiisa marag been ah
ku furaa
Waa sida budh iyo seef iyo
fallaadh af badan oo kale.



19 In wakhtiga dhibaatada nin
aaminlaawe ah laysku
halleeyo
Waa sida ilig jaban iyo cag
murkacatay oo kale.
20 Kii qalbi murugaysan u gabyaa
Waa sida mid maalin qabow
huwiska iska qaada iyo sida
khal soodhe lagu shubo oo
kale.
21 Cadowgaagu hadduu gaajaysan
yahay, wax uu cuno sii,
Hadduu harraadsan yahayna
waraabi,
22 Waayo, dhuxulo dab ah ayaad
madaxiisa ku tuuli doontaa,
Oo Rabbiguna waa kuu
abaalgudi doonaa.
23 Dabaysha woqooyi roob bay
keentaa,
Sidaas oo kale carrabkii xan
badanna weji cadhaysan buu
keenaa.
24 In guriga dushiisa dhinac laga
joogo ayaa ka roon
In guri weyn naag muran badan
lala joogo.
25 Warkii wanaagsan oo dal fog ka
yimaadaa
Waa sida biyo qabow ay naf
harraadsan u yihiin oo kale.
26 Ninkii xaq ah ee kii shar leh isu
dhiibaa
Waa sida durdur qasmay iyo sida
il biyood oo wasakhowday oo
kale.
27 In malab badan la cunaa ma
wanaagsana,
Sidaas oo kalena in ammaan la
doondoontaa ammaan ma aha.
28 Kii aan ruuxiisa u talin karinu
Waa sida magaalo duntay oo aan
derbi lahayn oo kale.

26 Sida wakhtiga kulul aan
baraf cad ugu habboonayn,
oo wakhtiga beergooyska aan roob
ugu habboonayn,
Ayaan sharaf nacas ugu
habboonayn.
2 Sida shimbir iska wareegaysa
iyo sida dabafallaadh iska
duulaysa,
Ayaan habaarkii sababla'aan ahu
cidna ugu dhacayn.
3 Jeedal faras buu ku habboon
yahay, dacayna dameer,
Ulina dhabarka nacaska.
4 Nacas ha ugu jawaabin sida
nacasnimadiisu tahay,
Waaba intaasoo aad sidiisa oo
kale noqotaaye.
5 Nacas ugu jawaab sida
nacasnimadiisu tahay,
Waaba intaasoo uu isla caqli
weynaadaaye.
6 Kii nacas gacantiis farriin u sii
dhiibaa
Cagahuu iska gooyaa oo
khasaaruu cabbaa.
7 Sida lugaha curyaanku u
laalaadaan
Ayuu masaalkuna u yahay afka
nacasyada.
8 Kii nacas sharaf siiyaa
Wuxuu la mid yahay mid wadhaf
dhagax ku xidha oo kale.
9 Sida qodaxdu u dhex gasho
sakhraan gacantiis,
Ayuu masaalkuna u yahay afka
nacasyada.
10 Kii nacaska ama kuwa jidka
maraya kiraystaa
Waa sida qaansoole dadka oo
dhan dhaawaca oo kale.
11 Nacas nacasnimadiisa ku
noqnoqdaa
Waa sida eey mantaggiisa ku
noqnoqda oo kale.
12 Nin isla caqli weyn ma aragtay?
Waxaa isaga ka rajo roon nacas.
13 Ninkii caajis ahu wuxuu
yidhaahdaa, Libaax baa
waddada jooga;
Libaax baa jidka taagan.
14 Sida albaabku birihiisa ugu
noqnoqdo,
Ayaa kii caajis ahuna sariirtiisa
isugu rogrogaa.
15 Kii caajis ahu wuxuu gacantiisa
geliyaa xeedhadiisa,

Oo inuu afkiisa ku soo celiyona
waa ku dhib isaga.
16 Kii caajis ahu waa iskala caqli
badan yahay
Toddoba nin oo xigmad ku
jawaabi karta.
17 Kii isagoo jidka iska maraya isku
dhex dara dirir aanu waxba ku
lahayn,
Wuxuu la mid yahay mid eey
dhegaha qabta oo kale.
18 Sida nin waalan oo rida dab,
Iyo fallaadho, iyo dhimasho,
19 Ayuu yahay kii intuu deriskiisa
khiyaaneeyo,
Haddana yidhaahda, Miyaanan
cayaarayn?
20 Xaabola'aanta dabku waa
bakhtiyaa,
Oo meeshii aan mid xan badanu
jooginna muranku waa ka
joogsadaa.
21 Sida dhuxuli raran u sii shiddo,
qoryona dab u sii belbeliyaan,
Ayuu ninkii muran badanuna
dirir u sii kiciyaa.
22 Kii xan badan erayadiisu waa
sida cunto macaan,
Oo waxay ku degaan meelaha
caloosha ugu hooseeya.
23 Bushimihii macaan iyo qalbigii
shar lehba
Waxay la mid yihiin weel
dhoobo ah oo lagu dahaadhay
lacag wasakhdeed.
24 Kii wax necebu bushimihiisuu
isku yeelyeelaa,
Laakiinse uurkiisuu khiyaano ku
kaydsadaa.
25 Markuu si wacan u hadlo ha
rumaysan,
Waayo, waxaa qalbigiisa ku jira
toddoba karaahiyo.
26 In kastoo nacaybkiisu khiyaano
isku daboolo,
Xumaantiisa ayaa shirka lagu hor
muujin doonaa.
27 Ku alla kii bohol qodaaba isagaa
ku dhex dhici doona,
Oo kii dhagax giringiriyana,
isaguu ku soo rogman doonaa.
28 Carrabkii been sheega
wuxuu neceb yahay kuwuu
dhaawacay,
Oo afkii wax faaniyaana wuxuu
ka shaqeeyaa baabba'.

27 Berrito ha ku faanin,
Waayo, ma ogid waxay
maalintu keeni doonto.
2 Mid kale ha ku faaniyo oo yaanu
afkaagu ku faanin,
Shisheeye ha ku ammaano, oo
yaanay bushimahaagu ku
ammaanin.
3 Dhagax waa culus yahay, oo
cammuuduna way miisaan
weyn tahay,
Laakiinse waxaa labadoodaba ka
sii culus nacas cadhadiis.
4 Cadho waa naxariisdarro,
xanaaqna waa daad,
Laakiinse bal yaa hinaaso is-hor
taagi kara?
5 Canaantii bayaan ahu
Waa ka wanaagsan tahay
jacaylkii qarsoon.
6 Saaxiib nabrihiisu waa
daacadnimo,
Laakiinse cadow
dhunkashooyinkiisu waa
khiyaano miidhan.
7 Naftii dheregsanu xataa
awlallada malabka waa ka
yaqyaqsataa,
Laakiinse naftii gaajaysan wax
kasta oo qadhaadhuba way u
macaan yihiin.
8 Ninkii hoygiisa ka warwareegaa
Waa sida shimbir buulkeeda ka
warwareegta oo kale.
9 Saliidda iyo cadarku qalbigay ka
farxiyaan,
Sidaas oo kalena waxaa nin ka
farxiya macaanka saaxiibkiis
oo ka yimaada talada qalbiga.
10 Ha ka tegin saaxiibkaa iyo
aabbahaa saaxiibkiis toona,
Oo maalintii masiibadaadana
guriga walaalkaa ha tegin,
Deris kuu dhowu waa ka
wanaagsan yahay walaal kaa
fog.



11 Wiilkaygiiyow, caqli yeelo, oo
qalbigayga ka farxi,
Si aan ugu jawaabo kii i caayaba.
12 Ninkii miyir lahu sharkuu arkaa,
wuuna dhuuntaa,
Laakiinse garaadlaawayaashu
way iska sii maraan, oo waana
la taqsiiraa.
13 Kii qof qalaad dammiinta
dharkiisa ka qaad,
Oo kii naag qalaad dammiintana
isaga rahmad ahaan u hay.
14 Kii intuu aroor hore kaco
saaxiibkiis cod dheer ugu
duceeya,
Waxaa loo qaadan doonaa
habaar.
15 Maalin roobaabeed
dhibicyadeeda aan kala go'in
Iyo naag muran badanu waa isku
mid.
16 Ku alla kii iyada celiyaa,
dabayshuu celiyaa.
Gacantiisa midigna saliid bay
qabataa.
17 Bir baa bir afaysa,
Oo sidaas oo kale nin baa
saaxiibkiis afeeya.
18 Ku alla kii berde xannaanaystaa
midhihiisuu cuni doonaa.
Oo kii sayidkiisa dhawrana waa
la murwayn doonaa.
19 Sida fool biyaha dhexdooda fool
uga muuqdo,
Ayaa nin qalbigiisu nin kale ugu
muuqdaa.
20 She'ool iyo halligaadu weligood
ma dhergaan,
Dadka indhihiisu weligood ma
dhergaan.
21 Weelka lacagta lagu safeeyo
lacagtaa iska leh, oo
foornadana dahabkaa iska leh,
Sidaas oo kalena nin waxaa lagu
tijaabiyaa ammaantiisa.
22 In kastoo aad nacas tib iyo
mooye hadhuudh kula tuntid,
Weliba nacasnimadiisu ka tegi
mayso isaga.
23 Aad ugu dadaal inaad ogaatid
xaalka adhigaaga,
Oo lo'daadana si wanaagsan u
ilaali.
24 Waayo, maalku weligiis siima
raago,
Taajkuna ab ka ab miyuu
waaraa?
25 Cawska qallalan markii la gooyo
mid cagaar ah oo jilicsan baa
soo muuqda,
Oo dhalatada buurahana waa la
soo urursadaa.
26 Baraarku waa kuu dhar,
Oo adhiguna waa kuu qiimihii
beerta.
27 Waxaa jiri doona caano riyaad
oo cunto ugu filan adiga iyo
reerkaagaba,
Iyo weliba masruufka gabdhaha
kuu shaqeeya.

28 Kuwa sharka lahu waxay
cararaan iyadoo aan ciduna
eryanayn,
Laakiinse kuwa xaqa ahu waxay
u dhiirran yihiin sida libaax
oo kale.
2 Waddan xadgudubkiisa aawadiis
amiirradu way badan yihiin,
Laakiinse ninkii waxgarasho iyo
aqoon leh dowladdiisu way sii
raagtaa.
3 Miskiin masaakiinta dulmaa
Waa sida roob dhulka xaadha oo
aan cunto ka tegin.
4 Kuwa sharciga ka tagaa waxay
ammaanaan kuwa sharka leh,
Laakiinse kuwa sharciga dhawra
ayaa iyaga la dirira.
5 Nimanka sharka lahu
garsooridda ma gartaan,
Laakiinse kuwa Rabbiga
doondoonaa wax walbay
gartaan.
6 Kii jidad qalloocan ku socda, in
kastoo uu taajir yahay,
Waxaa ka roon miskiinka
daacadnimadiisa ku socda.
7 Ku alla kii sharciga dhawraa
waa wiil caqli leh,
Laakiinse kii raaca kuwa cirta
weyn, aabbihiisu ceebeeyaa.

8 Kii korsaar iyo ribo maalkiisa ku
korodhsadaa,
Wuxuu u ururin doonaa mid
masaakiinta u naxariista.
9 Kii dhegtiisa ka leexiya inuu
sharciga maqlo,
Xataa baryootankiisu waa
karaahiyo.
10 Ku alla kii kuwa xaqa ah jid shar
ah ku ambiyaa,
Isagaa ku dhici doona godkiisa,
Laakiinse kuwa qummanu
wax wanaagsan bay dhaxli
doonaan.
11 Taajirku waa isla caqli weyn
yahay,
Laakiinse miskiinka
waxgarashada leh ayaa isaga
kashifa.
12 Kuwa xaqa ahu markay
guulaystaan, waxaa jirta
ammaan weyn,
Laakiinse markii kuwa sharka
lahu sara kacaan dadku waa
dhuuntaa.
13 Kii xadgudubyadiisa qariyaa ma
liibaani doono,
Laakiinse kii qirta oo haddana
ka tagaa, naxariis buu heli
doonaa.
14 Ninkii mar kasta cabsadaa waa
barakaysan yahay,
Laakiinse kii qalbigiisa sii
adkeeyaa masiibuu ku dhici
doonaa.
15 Taliyihii shar lahu wuxuu dadka
masaakiintaa ku yahay
Sida libaax ciyaya iyo sida orso
weerar ah oo kale.
16 Amiirkii garaaddaranu waa nin
dulun weyn,
Laakiinse kii neceb faa'iidada
xaqdarrada ah cimrigiisuu
dheerayn doonaa.
17 Ninkii nin dhiiggiis qabaa
Wuxuu u carari doonaa godka,
oo ninna yaanu ka joojin.
18 Ku alla kii si qumman u socda
waa la samatabbixin doonaa,
Laakiinse kii si qalloocan laba
jid ugu socdaa haddiiba wuu
dhici doonaa.
19 Kii dhulkiisa beertaa, cunto
badan buu ka dhergi doonaa,
Laakiinse kii waxmatarayaal
raacaa wuxuu ka dhergi
doonaa caydhnimo.
20 Ninkii aamin ahu aad buu u
barakoobi doonaa,
Laakiinse kii taajirnimo ku
degdegaa ma taqsiir la'aan
doono.
21 Ma wanaagsana in dadka loo
kala eexdo,
Iyo inuu nin xabbad kibis ah u
xadgudbo toona.
22 Kii taajirnimo ku degdegaa waa
qumay,
Mana oga inuu caydhoobi doono.
23 Kii nin canaantaa wuxuu marka
dambe heli doonaa
Raallinimo ka badan kan
carrabka ku faaniya.
24 Kii aabbihiis ama hooyadiis
wax ka dhaca oo haddana
yidhaahda,
Taasu xadgudub ma aha,
Wuxuu saaxiib la yahay kii wax
dumiya.
25 Kii hunguri weynu muran buu
kiciyaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku
halleeya waa la barwaaqaysiin
doonaa.
26 Kii qalbigiisa isku halleeyaa waa
nacas,
Laakiinse ku alla kii si caqli ah
u socda waa la samatabbixin
doonaa.
27 Kii miskiinka wax siiyaa ma
baahan doono,
Laakiinse kii indhaha ka qarsada
aad baa loo habaari doonaa.
28 Markii kuwa sharka lahu kacaan
dadku waa dhuuntaa,
Laakiinse markay halligmaan,
kuwa xaqa ahu way sii
kordhaan.

29 Kii inta wax badan la
canaanto ka madax adkaadaa,
Dhaqso buu u jabi doonaa,
dawona ma leh.



2 Markii kuwa xaqa ahu amarka
haystaan, dadku wuu
reyreeyaa,
Laakiinse markii kuwa sharka
lahu xukunka wataan, dadku
wuu taahaa.
3 Kii xigmad jecelu aabbihiisuu ka
farxiyaa,
Laakiinse kii dhillooyin raacaa
maalkiisuu khasaariyaa.
4 Boqorku gar buu dalka ku
dhisaa,
Laakiinse kii laaluush jecelu wuu
dumiyaa.
5 Ninkii deriskiisa faaniyaa
Shabag dabin ah ayuu cagihiisa
hor dhigaa.
6 Ninkii shar ah xadgudubkiisa
waxaa ku jira dabin,
Laakiinse kii xaq ahu waa iska
heesaa oo reyreeyaa.
7 Kii xaq ahu wuxuu ka war hayaa
dacwadda masaakiinta,
Laakiinse kii shar ahu ma
yaqaan aqoontaas.
8 Kuwa wax quudhsadaa magaalay
dab qabadsiiyaan,
Laakiinse kuwa caqliga lahu
cadhay qabowjiyaan.
9 Haddii nin caqli leh nin nacas ah
la doodo,
Nasasho ma jirto hadduu
cadhoodo iyo hadduu qosloba.
10 Dhiigyocabyadu kii kaamil ah
way neceb yihiin,
Laakiinse kuwa qumman waxay
doondoonaan inay naftiisa
badbaadshaan.
11 Nacasku cadhadiisa oo dhan buu
soo saaraa,
Laakiinse kii caqli lahu dib
buu u ceshadaa, wuuna
aamusnaadaa.
12 Haddii taliye been dhegaysto,
Midiidinyadiisa oo dhammu waa
wada shar miidhan.
13 Miskiinka iyo khaayinku way
wada kulmaan,
Oo labadoodaba Rabbigu
indhahooduu iftiimiyaa.
14 Boqorkii daacadnimo
masaakiinta ugu xukuma,
Carshigiisu wuu dhisnaan
doonaa weligiisba.
15 Usha iyo canaantu caqli bay
keenaan,
Laakiinse ilmihii layska daayaa
ceeb buu hooyadiis u soo
jiidaa.
16 Markii kuwa sharka lahu bataan,
xadgudub baa sii kordha,
Laakiinse kuwa xaqa ah ayaa
dhiciddooda arki doona.
17 Wiilkaaga edbi, oo isna wuu ku
nasin doonaa,
Haah, naftaada wuu ka farxin
doonaa.
18 Markii aan muujinu jirin dadku
waa halligmaa,
Laakiinse kii sharciga dhawraa
waa barakaysan yahay.
19 Addoon hadal kuma edeb yeesho,
Waayo, in kastoo uu garanayo ka
jawaabi maayo.
20 Ma aragtay nin hadalkiisa ku
degdega?
Kaas waxaa ka rajo roon nacas.
21 Kii addoonkiisa si wanaagsan u
soo koriya tan iyo yaraantiisa,
Ugu dambaysta wiil buu u noqon
doonaa.
22 Ninkii xanaaq badanu muran
buu kiciyaa.
Ninkii cadho kululuna xadgudub
buu badsadaa.
23 Nin kibirkiisu hoos buu u dejin
doonaa,
Laakiinse kii is-hoosaysiiyaa
sharaf buu heli doonaa.
24 Ku alla kii tuug la shirkoobaa
naftiisuu nacaa,
Habaarkuu maqlaa, laakiinse
waxba kama sheego.
25 Dadka ka cabsashadiisu wax bay
dabtaa,
Laakiinse kii Rabbiga isku
halleeyaa wuu nabad geli
doonaa.
26 Kuwo badan baa taliyaha
raallinimo ka doona,
Laakiinse dadka garsooriddiisu
waxay ka timaadaa xagga
Rabbiga.

27 Ninkii xaqdaranu waa u
karaahiyo kuwa xaqa ah,
Oo kii jidka ku qummanuna waa
u karaahiyo kii shar ah.

### Erayadii Aguur

30 Kuwanu waa erayadii Aagnur
ina Yaaqeh, oo ahaa reer
Masaa.
Ninku wuxuu la hadlay Iitii'eel,
iyo xataa Iitii'eel iyo Ukaal, oo
ku yidhi,
2 Hubaal anigu waan ka doqonnimo
weynahay nin kastaba,
Oo dad waxgarashadiisana ma
lihi.
3 Xigmad ma aan baran,
Aqoonta Kan quduuska ahna ma
aqaan.
4 Yaa samada u baxay, oo ka soo
degay?
Yaa dabaysha gacmihiisa ku soo
ururshay?
Yaa biyaha dharkiisa ku guntay?
Yaa dhulka darafyadiisa oo dhan
dhisay?
Magicii, wiilkiisana magicii,
haddaad taqaan?
5 Eray kasta oo Ilaah waa daahir;
Oo isagu wuxuu gaashaan u
yahay kuwa isaga aaminsan.
6 Erayadiisa waxba ha ku darin,
Waaba intaas oo uu ku
canaantaa, oo lagu ogaadaa
inaad beenaaleh tahay.
7 Laba waxyaalood ayaan ku
weyddiistay,
Iyaga ha ii diidin intaanan
dhiman.
8 Wax aan waxtar lahayn iyo been
iga fogee,
Oo caydhnimo iyo taajirnimo
midna ha i siin.
Igu quudi cunto aanan ka
maarmin,
9 Waaba intaasoo intaan dhergo,
aan adiga ku inkiraaye, oo aan
idhaahdaa, Waa ayo Rabbigu?
Amase waaba intaasoo aan
miskiin noqdaa, oo intaan wax
xado,
Aan magaca Ilaahayga si been
ah ugu hadal qaadaaye.
10 Addoon sayidkiisa xan ha uga
sheegin,
Waaba intaas oo uu ku habaaraa,
oo eed lagugu helaaye.
11 Waxaa jira farcan aabbahood
inkaara,
Oo aan hooyadoodna u ducayn.
12 Waxaa jira farcan isla daahirsan,
Oo weliba aan nijaastoodii ka
maydhmin.
13 Waxaa jira farcan indhahoodu
aad u sarreeyaan!
Oo daboolka indhahoodana kor
bay u qaadaan.
14 Waxaa jira farcan ilkahoodu
sida seefo oo kale yihiin, oo
gowsahooduna sida mindiyo
oo kale yihiin,
Si ay masaakiinta dhulka uga
baabbi'iyaan, oo ay kuwa
baahanna dadka dhexdiisa uga
dhammeeyaan.
15 Culaacushu waxay leedahay laba
gabdhood, oo leh, Na sii, Na
sii.
Waxaa jira saddex waxyaalood
oo aan weligood dhergin,
Haah, oo afar aan odhan, Bes,
nagu filan;
16 Waxaana weeye qabriga, iyo
maxalka aan wax dhalayn,
Iyo dhulka aan biyo ka dhergayn,
Iyo dabka aan odhan, Bes, igu
filan.
17 Isha aabbaheed ku majaajiloota,
Oo quudhsata inay hooyadeed
addeecdo,
Waxaa la soo bixi doona
tukayaasha dooxada,
Oo waxaa cuni doona gorgorrada.
18 Waxaa jira saddex waxyaalood
oo anigu aan aad ula yaabo,
Haah, afar baan garan waayay,
19 Oo iyana waxaa weeye siduu
gorgor hawada u duulo,
Siduu masna dhagax ugu socdo,
Siday doonnina badda u maaxdo,
Iyo siduu nin gabadh ula
macaamiloodo.



20 Sidaas oo kale waxaa ah naag
dhillo ah sideeda,
Taasoo intay wax cunto afka
tirtirta,
Oo haddana tidhaahda, Anigu
waxba xumaan ma aan
samayn.
21 Saddex waxyaalood ayaa dhulku
la gariiraa,
Oo afar baanu qaadan karin,
22 Waxaana weeye addoon markuu
boqor noqdo,
Iyo nacas markuu cunto ka
dhergo,
23 Iyo naag la nacay markay
guursato,
Iyo gabadh addoon ahu markay
sayidaddeedii meesheeda
gasho.
24 Waxaa jira afar waxyaalood oo
dhulka ku yaryar,
Laakiinse aad iyo aad u caqli
badan.
25 Qudhaanjadu waa sida dad aan
xoog badnayn,
Laakiinse waxay cuntadooda soo
diyaarsadaan guga.
26 Walooyinku waa qoon taagdaran,
Oo haddana waxay guryahooda
ka samaystaan dhagaxyada
dhexdooda;
27 Ayaxu boqor ma leh,
Weliba dhammaantood guuto
guuto ayay u socdaan.
28 Qorratadu waa wax gacanta lagu
qaban karo,
Weliba waxay joogtaa guryaha
boqorrada.
29 Waxaa jira saddex waxyaalood
oo si fiican u socda,
Haah, oo afar waa socod
wanaagsan yihiin.
30 Aar libaax oo ah kan xayawaanka
ugu xoogga badan,
Oo aan weliba midna dib uga
noqon,
31 Diiqa xarragoonaya, iyo orgiga;
Iyo boqorka aanay dadku gees ka
ahayn.
32 Haddaad nacasnimo samaysay
adoo isa sarraysiinaya,
Ama aad wax shar ah ka fikirtay,
Gacanta afka saar.
33 Waayo, caanihii la lulaa subag
bay soo saaraan,
Sankii la maroojiyaana dhiig
buu keenaa,
Sidaas oo kalena cadhadii la
qasbaa dirir bay keentaa.

### Erayadii Boqor Lemuu'eel

31 Kuwanu waa erayadii
Lemuu'eel oo ahaa boqorkii
Masaa ay hooyadiis bartay isaga.
2 Waa maxay, wiilkaygiiyow?
Waa maxay, wiilkii uurkaygow?
Waa maxay, wiilkii
nidarradaydow?
3 Xooggaaga naago ha siinin,
Dawyadaadana ha siinin kuwa
boqorrada dumiya.
4 Lemuu'eelow, uma eka
boqorrada, uma eka boqorradu
inay khamri cabbaan,
Oo amiirradana uma eka
inay waxa lagu sakhraamo
damcaan,
5 Waaba intaasoo ay cabbaan, oo
ay sharciga illoobaan,
Oo ay kuwa dhibaataysan
midkood gartiisa qallooociyaan.
6 Waxa lagu sakhraamo siiya ka
dhimashada ku dhow,
Oo khamrigana waxaad
siisaan kuwa naftoodu la
qadhaadhaatay.
7 Ha cabbo, oo caydhnimadiisa ha
illoobo,
Oo dhibaatadiisana yaanu mar
dambe soo xusuusan innaba.
8 Afka u fur carrablaawaha
aawadiis,
Si aad kuwa baabba'aya oo dhan
u xaq mariso.
9 Afka fur, oo si xaq ah u garsoor,
Oo miskiinka iyo saboolka
baahanba gartooda u qaad.

### Naagta Dabiicadda Wanaagsan Leh

10 Bal yaa heli kara naag
wanaagsan?
Waayo, qiimaheedu waa ka sii
badan yahay xataa luul.

[11] Waayo, qalbiga ninkeedu iyadnu
isku halleeyaa,
Oo isagu innaba uma baahnaan
doono wax booli ah.
[12] Cimrigeeda oo dhan isaga
wanaag bay u samayn doontaa,
Oo innaba xumaan kuma
samayn doonto.
[13] Waxay doondoontaa dhogor
idaad iyo geed linen la
yidhaahdo.
Oo iyadoo raalli ku ah ayay
gacmaheeda ku shaqaysaa.
[14] Iyadu waa sida doonniyaha
baayacmushtariga,
Oo cuntadeeda waxay ka
keentaa meel fog.
[15] Waxay kacdaa iyadoo weli ay
habeennimo tahay,
Oo dadka reerkeeda ayay cunto
siisaa,
Oo gabdhaheedana hawshooday
siisaa,
[16] Iyadu waxay ka fikirtaa beer,
wayna soo iibsataa,
Oo midhaha gacmaheeda ayay
beercanab ku beerataa.
[17] Waxay dhexda ku xidhataa xoog,
Oo gacmaheedana way
xoogaysaa.
[18] Waxay eegtaa in
baayacmushtarigeedu
wanaagsan yahay;
Laambaddeeduna habeenkii ma
bakhtido.
[19] Waxay gacmaheeda ku fidisaa
dunmiiqa,
Oo sacabbadeeduna waxay
qabtaan usha wareegta.
[20] Waxay sacabkeeda u furtaa
miskiinka,
Oo gacmaheedana waxay u
fidisaa saboolka baahan.
[21] Dadka reerkeeda ugama cabsato
dhaxanta barafka cad,
Waayo, xaaskeeda oo dhammu
waxay wada qabaan dhar
labanlaab ah.
[22] Waxay samaysataa durraaxado
daabac leh,
Oo dharkeeduna waxaa weeye
dhar aad u wanaagsan oo
guduudan.
[23] Ninkeedana waxaa laga yaqaan
irdaha magaalada,
Markuu dhex fadhiisto
waayeellada waddanka.
[24] Waxay samaysaa dhar
wanaagsan, wayna iibisaa,
Oo baayacmushtarigana waxay
ka iibisaa boqorro dhexda lagu
xidho.
[25] Xoog iyo sharaf ayaa iyada dhar
u ah;
Oo wakhtiga soo socda way ku
qososhaa.
[26] Afkeeda waxay u kala qaaddaa
xigmad;
Oo carrabkeedana waxaa saaran
sharciga raxmadda.
[27] Waxay aad u xannaanaysaa
reerkeeda,
Oo kibista caajisnimadana ma
cunto.
[28] Carruurteedu way kacaan oo
waxay ugu yeedhaan tan
barakaysan,
Oo weliba ninkeeduna wuu
ammaanaa, isagoo leh;
[29] Dumar badan baa wanaag
sameeyey,
Laakiinse adigu waad ka
sii wanaagsan tahay
dhammaantood.
[30] Suuradwacnaantu waa khiyaano
miidhan, oo quruxduna waa
ceeryaamo oo kale,
Laakiinse naagtii Rabbiga ka
cabsata waa la ammaani
doonaa.
[31] Midhihii gacmaheeda wax ka
siiya,
Oo shuqulladeeduna iyada
ha ku ammaaneen irdaha
magaalada.

# WACDIYAHII

## Wax Walba Waa Wax Aan Micne Lahayn

**1** Kuwanu waa erayadii
wacdiyihii ahaa ina Daa'uud oo
Yeruusaalem boqorka ku ahaa.
[2] Wacdiyuhu wuxuu leeyahay, Waa
wax aan waxba tarayn, waa wax
aan waxba tarayn, wax waluba
waa wax aan waxba tarayn. [3] Bal
maxaa faa'iido ah oo nin ka hela
hawshiisa uu qorraxda hoosteeda
ku hawshoodo oo dhan? [4] Qarni
baa taga, oo qarni kalena wuu
yimaadaa, laakiinse dhulku
weligiisba wuu waaraa. [5] Oo
qorraxduna way soo baxdaa, oo
haddana way dhacdaa, oo waxay ku
degdegtaa meeshii ay ka soo baxdo.
[6] Dabayshu waxay tagtaa xagga
koonfureed, oo haddana waxay u
soo rogmataa xagga woqooyi, oo
had iyo goorba way wareegtaa, oo
dabayshu waxay ku soo noqotaa
wareeggeedii. [7] Webiyaasha oo
dhammu waxay ku shubmaan badda,
oo weli badduna ma buuxsanto, oo
webiyaashu meeshii ay ku socdaan
ayay haddana ku sii socdaan. [8] Wax
kastaaba waa daal miidhan, dadku
ma sheegi karo innaba. Ishu wax
arag kama dheregto, dhegtuna
waxmaqlid kama buuxsanto. [9] Wixii
hore u jiri jiray waa waxa dibna u
jiri doona, oo wixii la sameeyeyna
waa waxa hadda ka dib la samayn
doono, oo inta qorraxda ka
hoosaysana wax cusub laguma arko.
[10] Miyey jiraan wax la odhan karo,
Bal eeg, waxanu waa cusub yihiine?
Way jiri jireen tan iyo waayihii
inaga horreeyey. [11] Waxyaalihii hore
lama xusuusto, oo waxyaalaha iman
doonana innaba laguma xusuusan
doono kuwa dabadeed iman doona.

## Xigmaddu Waa Wax Aan Micne Lahayn

[12] Anigan wacdiyaha ahu boqor
baan reer binu Israa'iil ugu
ahaa Yeruusaalem. [13] Oo waxaan
qalbigayga oo dhan u soo jeedshay
inaan doono oo xigmad ku baadho
waxyaalaha samada hoosteeda lagu
sameeyo oo dhan. Dhibaatadan
kulul ayaa Ilaah binu-aadmigu
u siiyey inay ku hawshoodaan.
[14] Shuqullada qorraxda hoosteeda
lagu sameeyo oo dhan waan
arkay, oo bal eeg, dhammaantood
waa wax aan waxba tarayn iyo
dabagalka dabaysha oo kale.
[15] Wixii qalloocan lama toosin karo,
oo wixii dhimmanna lama tirin
karo. [16] Qalbigaygaan la hadlay, oo
waxaan ku idhi, Bal eeg, anigu
waxaan helay xigmad ka sii badan
tii kuwii hortaydii Yeruusaalem u
talin jiray oo dhan, oo qalbigaygu
aad buu u arkay xigmad badan iyo
aqoon dheer. [17] Waxaan qalbigayga
siiyey inaan xigmad ogaado iyo
inaan waalli iyo nacasnimo ogaado,
oo waxaan gartay inay taasuna
tahay dabagalka dabaysha oo
kale. [18] Waayo, xigmaddii badan
caloolxumo badan baa ku jirta, oo
kii aqoon korodhsadaana murug buu
sii korodhsadaa.

## Raaxo Waa Wax Aan Micne Lahayn

**2** Waxaan qalbiga iska idhi, Bal
kaalay, waxaan kugu tijaabin